

การศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย
ในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี
The Study of Safety Behavior of Safety Officers
in Surat Thani Industries.

ณัฐพงศ์ ปานศิริ
NATTHAPONG PANSIRI

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Business Administration
Prince of Songkla University

2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยใน
 การทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี
 ผู้เขียน นายณัฐพงศ์ ปานศิริ
 สาขาวิชา บริหารธุรกิจ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....
 (ดร.ปัทมา เสนทอง)

.....ประธานกรรมการ
 (ดร.ณัฐชยวัศ สงวนไชยภุชงค์)

.....กรรมการ
 (ดร.ปัทมา เสนทอง)

.....กรรมการ
 (ดร.นงเยาว์ เมืองดี)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน หนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล ศรีชนะ)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้เป็นผลมาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคล
ที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(ดร.ปัทมา เสนทอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ.....

(นายณัฐพงศ์ ปานศิริ)

นักศึกษา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นายณัฐพงศ์ ปานศิริ

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาพฤติกรรมการความปลอดภัยในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้เขียน นายณัฐพงศ์ ปานศิริ

สาขาวิชา บริหารธุรกิจ

ปีการศึกษา 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 84 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งคำถามเป็น 3 ตอน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล (เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ขนาดของสถานประกอบการและคุณสมบัติที่ใช้แต่งตั้ง) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check list) 2) การรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ และประโยชน์และอุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ 3) พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 เป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) จากนั้นทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล การรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่า t-test, One way ANOVA และ Pearson's Product Moment Correlation Coefficient โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า 1) ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 30-40 ปี สถานภาพสมรส สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มีอายุงานเฉลี่ย 8 ปี และทำงานในสถานประกอบการขนาดกลาง 2) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ มีการรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ทั้ง 3 ด้าน คือ การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ การรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ และการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ ในระดับมาก ปานกลาง และมาก ตามลำดับ 3) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน ในระดับมาก 4) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน คือ แหล่งที่มาของคำแนะนำ อายุงาน การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ การรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ และการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ

Minor Thesis Title The study of safety behavior of safety officers in Surat Thani industries

Author Natthapong Pansiri

Major Program Business Administration

Academic Year 2014

Abstract

The main objective of this research was to compare behavioral safety factors of safety officers in Surat Thani industries. The sample was 84 safety officers. The data was collected by using questionnaires that included 3 parts. 1) Personal factors (including the gender, age, marital status, education level, years of work of safety officers, size of industry and position requirement). The personal factors were collected by checklist. 2) Perception of health belief model was separated into 3 sections including the accident risks, accident severity and benefit and barrier. 3) Safety behavior. Questionnaires in section 2 and 3 were collected by Rating Scale. Personal factors, perception of health belief model and safety behavior were analyzed by using descriptive statistics by SPSS program including comprised frequency, percentage, means, and standard deviation, t-test, one way ANOVA and Person's Product Moment Correlation Coefficient. The hypothesis of this research was tested at 95% confidence level.

The result of this research showed that 1) most of safety officers are male, between 31-40 years old, married, have education background from Bachelor's degree in Occupational Health and Safety, have longer average 8 years of work in medium-sized industry. 2) The perception of accident risks, accident severity and benefit and barrier of safety officers are high, moderate and high respectively. 3) The safety behavior of safety officers is high. 4) The influencing factors for safety behavior are source of recommendation, working experience, the perception of accident risks, the perception accident severity and the perception of benefit and barrier.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือรวมทั้ง การให้คำแนะนำและกำลังใจอย่างดีจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา แก้ไขข้อบกพร่อง แนะนำให้ความสะดวกในการค้นคว้าวิจัย การเขียนวิทยานิพนธ์ ตลอดจนช่วย ตรวจสอบความถูกต้องจึงทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณ คณาจารย์ ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ และ วิทยาลัยชุมชนสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ที่กรุณาถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยและอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงาน ให้บริการอย่างเต็มที่และรวดเร็วเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขต จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลสำหรับใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

ท้ายสุดนี้ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆและน้องๆ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทุกท่านที่ได้ร่วมเรียน ร่วมฟันฝ่า อุปสรรค และเป็นกำลังใจซึ่งกันและกันมาโดยตลอด ขอขอบคุณความดีและประโยชน์ทั้งหลายที่เกิดจากการทำวิจัย นี้ แต่ทุกท่านที่มีส่วนร่วมทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ณัฐพงศ์ ปานศิริ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(5)
ABSTRACT	(6)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
รายการตาราง	(10)
รายการภาพประกอบ	(13)

บทที่	หน้า
1	บทนำ
	1
	หลักการและเหตุผล.....
	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย
	5
	สมมุติฐานการวิจัย
	5
	ขอบเขตงานวิจัย
	6
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
	6
	คำนิยามศัพท์
	7
	แผนงานโครงการ
	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	9
	ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน
	9
	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ
	11
	ความรู้เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ
	12
	ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน
	14
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....
	19
	กรอบแนวคิดการวิจัย
	35
3	ระเบียบวิธีวิจัย
	36
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
	36
	การเก็บข้อมูล
	36
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
	36
	การทดสอบเครื่องมือ
	40
	การเก็บรวบรวมข้อมูล
	40
	การวิเคราะห์ข้อมูล
	40
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
สรุปผลการศึกษาวิจัยและอภิปรายผล	62
ข้อเสนอแนะ	66
ข้อจำกัดในการศึกษาวิจัย	67
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถามการวิจัย	79
ภาคผนวก ข การตรวจคุณภาพของแบบสอบถาม.....	83
ประวัติผู้เขียน	92

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 การประสบอันตรายจากการทำงานจำแนกตามความรุนแรงและจำนวนเงินทดแทน ที่สูญเสียไประหว่างปี พ.ศ. 2545-2554	3
1.2 การประสบอันตรายจากการทำงานของจังหวัดสุราษฎร์ธานีจำแนกตามความรุนแรง ปี พ.ศ. 2551-2556	4
1.3 แผนงานการดำเนินงาน	8
2.1 สรุปการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน.....	19
2.2 สรุปการศึกษาวิจัยเกี่ยวข้องกับการรับรู้ตามแผนความเชื่อด้านสุขภาพ.....	29
4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	42
4.2 ตารางแสดงแสดงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแหล่งที่มาของ คำแนะนำ	44
4.3 ตารางแสดงแสดงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้โอกาส เสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ	45
4.4 ตารางแสดงแสดงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ความรุนแรง หลังการเกิดอุบัติเหตุ.....	46
4.5 ตารางแสดงแสดงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ประโยชน์และ อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ	47
4.6 ตารางแสดงแสดงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมความปลอดภัย ในการทำงาน	48
4.7 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัย ในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขต จังหวัดสุราษฎร์ธานี	49
4.8 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัย ในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพใน เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี.....	51
4.9 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับกับพฤติกรรม ด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในเขต จังหวัดสุราษฎร์ธานี	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.10 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตามระดับการศึกษา กับพฤติกรรม ด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในเขต จังหวัดสุราษฎร์ธานี	52
4.11 ผลการวิเคราะห์ระหว่างอายุงานกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัย ในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี	53
4.12 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติที่ใช้แต่งตั้งกับพฤติกรรม ด้านความปลอดภัยในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี	53
4.13 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งที่มาที่ได้รับคำแนะนำด้านความ ปลอดภัยกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความ ปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี	54
4.14 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of determination: R ²) ระหว่างตัวแปรอิสระ (การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ) และตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ในการทำงาน ระดับวิชาชีพ)	56
4.15 แสดงค่าสถิติวิเคราะห์ถดถอยระหว่างตัวแปรอิสระ (การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการ เกิดอุบัติเหตุ) และตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ).....	56
4.16 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of determination: R ²) ระหว่างตัวแปรอิสระ (การรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ) และตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ)	58
4.17 แสดงค่าสถิติวิเคราะห์ถดถอยระหว่างตัวแปรอิสระ (การรับรู้ความรุนแรง หลังการเกิดอุบัติเหตุ) และตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยใน การทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ)	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.18 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of determination: R ²) ระหว่างตัวแปรอิสระ (การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกัน อุบัติเหตุจากการทำงาน) และตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการ ทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ)	60
4.19 แสดงค่าสถิติวิเคราะห์ถดถอยระหว่างตัวแปรอิสระ (การรับรู้ประโยชน์ และอุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน) และตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ในการทำงาน ระดับวิชาชีพ)	61

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 แสดงแนวโน้มอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานรวมทุกกรณี เปรียบเทียบกับการประสบอันตรายจากการทำงานกรณีรุนแรง ต่อจำนวนลูกจ้าง 1,000 คน และแนวโน้มจำนวนเงินทดแทนที่สูญเสียไปในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2545-2554	2
2.1 แสดงรายการตัวโตมิโนและรายละเอียดขององค์ประกอบของอุบัติเหตุ	18
2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	35
4.1 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมความปลอดภัย	50
4.2 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุงานกับพฤติกรรมความปลอดภัย	52
4.3 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งที่มาของคำแนะนำกับพฤติกรรมความปลอดภัย	54
4.4 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุกับพฤติกรรมความปลอดภัย	55
4.5 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของ.....	57
4.6 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน	59

บทที่ 1

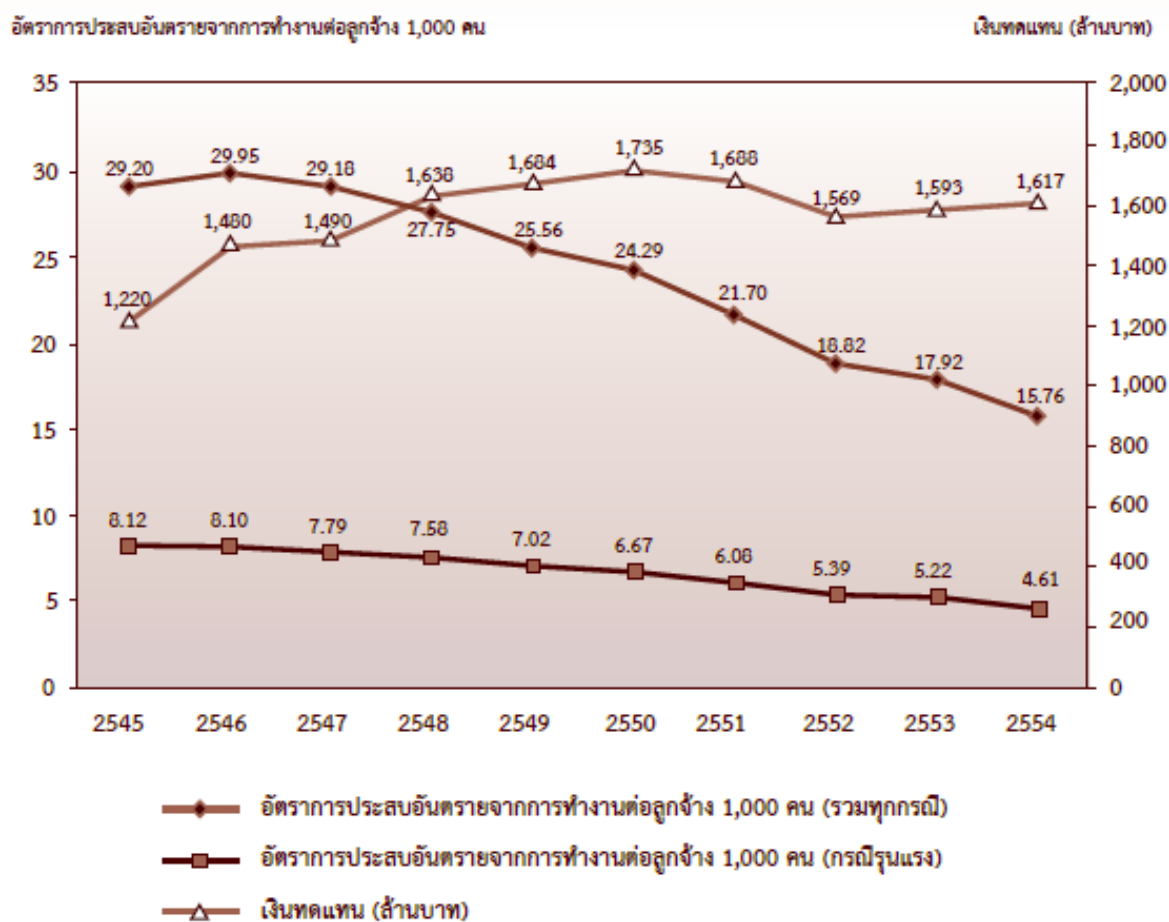
บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้มีการพัฒนาประเทศจากโครงสร้างการผลิตแบบเกษตรกรรมพัฒนาไปเป็นการผลิตแบบอุตสาหกรรม ทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจทางภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น ส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง จากการนำเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมาใช้ในการผลิตเพื่อให้สามารถผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ได้อย่างรวดเร็ว ตลอดจนรัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมการลงทุนอย่างต่อเนื่อง ทั้งอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ซึ่งตั้งอยู่ในหลายพื้นที่ของประเทศ ส่งผลให้เกิดความต้องการด้านแรงงานในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น การหลั่งไหลของแรงงานพื้นฐานจากภาคเกษตรกรรมไปสู่ภาคอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดปัญหาด้านความปลอดภัยในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากพนักงานขาดความรู้ ความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามมาตรฐานการทำงานด้วยความปลอดภัย ซึ่งเป็นสาเหตุและความเสี่ยงที่ทำให้ลูกจ้างจะได้รับอันตรายจากสิ่งคุกคามทางสุขภาพที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บ เจ็บป่วย การสูญเสียชีวิตของผู้ปฏิบัติงานรวมถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (เมธัส ไชยศิลป์, 2553)

สภาวะการทำงานของผู้ปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรมที่ต้องปฏิบัติงานกับเครื่องจักรที่มีกำลังการผลิตสูงและมีความซับซ้อนในการใช้งาน การปฏิบัติงานด้วยความรีบเร่ง เพื่อมุ่งเน้นให้งานและผลผลิตสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบกับการมองข้ามหรือไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานที่ถูกต้องตามมาตรฐานความปลอดภัย เป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุเกิดขึ้นในการทำงาน ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากความผิดพลาดจากการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน นอกจากนี้อาจเกิดจากการชำรุดหรือเสื่อมสภาพของอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ในการทำงาน ซึ่งความรุนแรงที่เกิดจากอุบัติเหตุจากการทำงานในแต่ละครั้งอาจส่งผลตั้งแต่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยไปจนถึงขั้นรุนแรง กล่าวคือพนักงานอาจจะต้องหยุดงานเพื่อเข้ารับการรักษาอาการบาดเจ็บที่โรงพยาบาล เกิดทุพพลภาพจากการทำงาน หรือเสียชีวิตจากการทำงาน ดังนั้นเพื่อความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานไม่ว่าผู้ปฏิบัติงานจะประกอบอาชีพใดก็ตามควรที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน (ภูติท เตชาติวัฒน์, 2555)

จากสถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานของผู้ประกันตนกับสำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงานจำนวน 9.04 ล้านคน พบว่าการประสบอันตรายจากการทำงานรวมทุกระณีในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2545 - 2554 (ภาพที่ 1.1) มีแนวโน้มลดลง แต่จำนวนเงินทดแทนที่สูญเสียในช่วงเวลาดังกล่าว มีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเป็นเพียงข้อมูลเฉพาะผู้ประกันตนตามสำนักงานประกันสังคมเท่านั้น ยังไม่รวมถึงแรงงานนอกระบบที่ไม่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตน ตามสำนักงานประกันสังคม

ภาพที่ 1.1 แสดงแนวโน้มอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานรวมทุกกรณี เปรียบเทียบกับการประสบอันตรายจากการทำงานกรณีรุนแรง ต่อจำนวนลูกจ้าง 1,000 คน และแนวโน้มจำนวนเงินทดแทนที่สูญเสียไปในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2545-2554

ที่มา: สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม (2555)

ตารางที่ 1.1 การประสบอันตรายจากการทำงานจำแนกตามความรุนแรงและจำนวนเงินทดแทนที่สูญเสียไประหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2554 แสดงให้เห็นว่า จำนวนการตายและทุพพลภาพไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้อย่างได้ชัด ส่วนจำนวนการสูญเสียอวัยวะ หยุดงานเกิน 3 วัน หยุดงานไม่เกิน 3 วัน มีแนวโน้มลดลงในช่วงภายหลังปี พ.ศ. 2548 แต่อย่างไรก็ตามจำนวนเงินทดแทนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ตารางที่ 1.1 การประสบอันตรายจากการทำงานจำแนกตามความรุนแรงและจำนวนเงินทดแทนที่สูญเสียไประหว่างปี พ.ศ. 2545-2554

ปี	จำนวนลูกจ้าง (คน)	จำนวนที่วินิจฉัย (คน)							อัตราการประสบอันตรายจากการทำงานต่อลูกจ้าง 1,000 คน		เงินทดแทน(ล้านบาท)
		ตาย (1)	ทุพพลภาพ (2)	สูญเสียอวัยวะ (3)	หยุดงานเกิน 3 วัน (4)	หยุดงานไม่เกิน 3 วัน (5)	รวมทุกกรณี (1-5)	กรณีรุนแรง (ไม่รวมกรณีหยุดงานไม่เกิน 3 วัน) (1-4)	รวมทุกกรณี (1-5)	ไม่รวมกรณีหยุดงานไม่เกิน 3 วัน (1-4)	
2545	6,541,105	650	14	3,424	49,012	137,879	190,979	53,100	29.20	8.12	1,220.14
2546	7,033,907	784	17	3,821	52,364	153,684	210,673	56,989	29.95	8.10	1,480.36
2547	7,386,825	861	23	3,775	52,893	157,982	215,534	57,552	29.18	7.79	1,490.19
2548	7,720,747	1,444	19	3,425	53,641	155,706	214,235	58,529	27.75	7.58	1,638.37
2549	7,992,025	808	21	3,413	51,901	148,114	204,257	56,143	25.56	7.02	1,684.23
2550	8,178,180	741	16	3,259	50,525	144,111	198,652	54,541	24.29	6.67	1,734.90
2551	8,135,606	613	15	3,096	45,719	127,059	176,502	49,443	21.70	6.08	1,688.35
2552	7,939,923	597	8	2,383	39,850	106,598	149,436	42,838	18.82	5.39	1,569.19
2553	8,177,618	619	11	2,149	39,919	103,813	146,511	42,698	17.92	5.22	1,592.63
2554	8,222,960	590	4	1,630	35,709	91,699	129,632	37,933	15.76	4.61	1,616.52

ที่มา: สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม (2554)

เมื่อพิจารณาข้อมูลสถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานของผู้ประกันตนกับสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2551 – 2553 พบว่าลูกจ้างในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีแนวโน้มประสบอันตรายจากการทำงานทุกกรณีเพิ่มขึ้น และภายหลังปี พ.ศ. 2554 – 2555 มีแนวโน้มลดลง แต่พอปี พ.ศ. 2556 กลับเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้างยังมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นทุกๆปี (ตามตารางที่ 1.2)

ตารางที่ 1.2 การประสบอันตรายจากการทำงานของจังหวัดสุราษฎร์ธานีจำแนกตามความรุนแรง ปี พ.ศ. 2551-2556

ปี	ความรุนแรง					การประสบ อันตรายรวมทุก กรณี
	ตาย	ทุพพลภาพ	สูญเสียอวัยวะ บางส่วน	หยุดงานเกิน 3 วัน	หยุดงานไม่เกิน 3 วัน	
2551	11	1	23	385	733	1153
2552	14	1	27	340	871	1233
2553	14	0	33	393	820	1260
2554	7	0	27	337	702	1073
2555	4	1	20	271	625	921
2556	13	1	17	327	579	937
รวมทั้งหมด	63	4	147	2053	4330	6597

ที่มา: สำนักงานประกันสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2557)

ความปลอดภัยในการทำงานเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินธุรกิจของภาคอุตสาหกรรม หากพนักงานประสบอันตราย ได้รับบาดเจ็บ ทุพพลภาพ หรือแม้กระทั่งการเสียชีวิตจากการทำงานจะส่งกระทบต่อการผลิตทำให้การผลิตไม่สามารถทำได้อย่างต่อเนื่องและเต็มประสิทธิภาพ ซึ่งมูลเหตุสำคัญของการเกิดอุบัติเหตุ ที่มีผลทำให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและหรือทรัพย์สิน มากกว่าร้อยละ 90 เกิดขึ้นจากพฤติกรรมการทำงานที่ไม่ปลอดภัย ดังนั้นหากสถานประกอบกิจการสามารถประเมิน ค้นหา และลดพฤติกรรมการทำงานที่ไม่ปลอดภัยและส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานจะสามารถลดสถิติการเกิดอุบัติเหตุและป้องกันการสูญเสียที่จะเกิดขึ้นได้ การส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ซึ่งต้องการดำเนินงานด้านความปลอดภัยไปต้องดำเนินการไปพร้อมกับการดูแลสุขภาพ

ของพนักงานทุกคนในองค์กรเพื่อสร้างความมั่นใจและขวัญกำลังใจให้กับพนักงาน (มธุริน เถียรประภากุล, 2553)

การดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานประกอบการหากจะให้ประสบผลสำเร็จ จะต้องมีการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัยที่ดี มีนโยบายที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญต่องานด้านความปลอดภัย โดยการดำเนินต้องอาศัยความร่วมมือจากของเจ้าหน้าที่ในทุกๆระดับในรูปแบบของคณะกรรมการความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างานและบริหาร พนักงานทุกคนในสถานประกอบการ ซึ่ง บุคคลกรที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านความปลอดภัยโดยตรงคือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในการทำหน้าที่การประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในองค์กร พัฒนาคนในองค์กรให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกที่ดีด้านความปลอดภัย จะเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพเป็นผู้มีบทบาทอย่างมากในการผลักดันระบบความปลอดภัยให้เกิดขึ้นภายในองค์กร รวมถึงการดูแลให้ระบบความปลอดภัยคงอยู่และดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่อง

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากเป็นผู้ที่มีบทบาทในการดำเนินการด้านความปลอดภัย ดังนั้นหากบุคลากรดังกล่าวมีปัญหา ด้านพฤติกรรมความปลอดภัยแล้วอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านความปลอดภัยได้ ซึ่งข้อมูลจากการศึกษาในครั้งนี้ น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปเพื่อพัฒนางานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

1.2 วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานต่างกัน
2. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานต่างกัน
3. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานต่างกัน
4. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานต่างกัน

5. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีอายุงานต่างกัน มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานต่างกัน

6. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพที่มีคุณสมบัติที่ใช้ประกาศแต่งตั้งแตกต่างกันมีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานต่างกัน

7. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ที่ได้รับคำแนะนำแตกต่างกัน มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานต่างกัน

8. การรับรู้โอกาสเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ

9. การรับรู้ความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ

10. การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ

1.4 ขอบเขตงานวิจัย

1 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นโรงงานอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2 ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาในคั้งนี้เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ที่แจ้งขึ้นทะเบียนกับสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาของการวิจัยในคั้งนี้เน้นการศึกษาพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

4 ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่

ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ขนาดของสถานประกอบการ คุณสมบัติที่ใช้แต่งตั้ง แหล่งที่มาของคำแนะนำ การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ การรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ และการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. สามารถนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปบริหารจัดการและประยุกต์ใช้กับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยที่ดีขึ้น

1.6 คำนิยามศัพท์

1. ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นองค์ประกอบ ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ซึ่งจะเป็นสิ่งที่มีผลต่อการรับรู้และการปฏิบัติของบุคคล ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะประชากร (Becker, M.H., 1974) ในงานวิจัยครั้งนี้ มีปัจจัยส่วนบุคคลที่นำมาศึกษา 8 ปัจจัย ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน แหล่งที่มาของคำแนะนำ และหน้าที่ความรับผิดชอบ ตามกฎหมาย 2 ปัจจัย ได้แก่ ขนาดของสถานประกอบการ และคุณสมบัติที่ใช้แต่งตั้ง

2. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลา นับตั้งแต่ เริ่มทำงานจนถึงปัจจุบันที่ตอบแบบสอบถาม

3. ขนาดของสถานประกอบการ หมายถึง สถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมที่แบ่ง โดย นับจำนวนคนงานที่ทำงานเป็นตัวแบ่งขนาดออกเป็นขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่

4. คุณสมบัติที่ใช้ประกาศแต่งตั้ง หมายถึง คุณสมบัติตามกฎหมายที่กำหนดให้สถานประกอบกิจการแต่งตั้งบุคคลผู้มีคุณสมบัติให้เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ซึ่งปัจจุบัน (พ.ศ. 2558) มีบุคคลผู้มีคุณสมบัติที่สามารถเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานเพียง 2 ประเภท คือ 1. ผู้ที่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัยหรือเทียบเท่า 2. ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ

5. แหล่งที่มาของคำแนะนำ หมายถึง การที่บุคคลเคยได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน หรือเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตราย เช่น วิธีปฏิบัติเพื่อลดหรือป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน ซึ่งอาจได้รับข้อมูลการอ่านเอกสารความรู้ ป้ายประกาศเตือนของหน่วยงาน การรับฟัง หรือการอบรมแนะนำการปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย จากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ผู้บริหาร หรือผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน บุคคลในครอบครัวและสื่อต่างๆ

6. การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ หมายถึง ระดับการรับรู้ส่วนบุคคล ถึงความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน

7. การรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ หมายถึง การประเมินของบุคคลถึงระดับความรุนแรงของอุบัติเหตุจากการทำงาน หรือจากผลกระทบของการเกิดอุบัติเหตุ

8. การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ หมายถึง การประเมินส่วนบุคคลที่มีต่อคุณค่าหรือประโยชน์ที่ได้รับในการป้องกันอุบัติเหตุ

9. พฤติกรรมความปลอดภัย หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ความรู้ ความคิดและประสบการณ์ ทำให้มีการกระทำหรือแสดงออกที่ปราศจากภัยหรือพ้นจากอันตราย การบาดเจ็บ การเสี่ยงภัยหรือการสูญเสียการทำงาน

10. การบริหารด้านความปลอดภัย หมายถึง การดำเนินงานด้านความปลอดภัยมีนโยบายที่ชัดเจน มีแผนและการปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบาย มีการส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ มีการติดตามและการให้ความสำคัญของการบริหาร

1.7 แผนงานโครงการ

ตารางที่ 1.3 แผนงานการดำเนินการ

แผนการดำเนินงาน	2557						2558					
	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.
1.ปรับโครงสร้าง และ แผนการวิจัยฉบับสมบูรณ์												
1.1 ตรวจสอบเอกสาร งานวิจัย และเครื่องมือ												
1.2 รวบรวมข้อมูลสถิติ												
2. วางแผนสำรวจข้อมูล												
3. ส่งแบบสอบถาม												
4. วิเคราะห์ข้อมูล												
5. จัดทำรายงานผลการ วิเคราะห์ และสรุปผล												
6. ส่งผลการวิจัยฉบับ สมบูรณ์												

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ได้รวบรวมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและข้อปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ตามแผนความเชื่อด้านสุขภาพ
3. ความรู้เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ
4. ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

2.1.1 ความหมายของพฤติกรรม

พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง ทุก ๆ สิ่งที่คุณกระทำซึ่งสามารถสังเกตได้โดยตรงหรืออาจอยู่รูปแบบของกระบวนการทางจิตใจ เช่น ความคิด ความรู้สึก และแรงขับที่เป็นประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่ไม่สามารถจะสังเกตได้โดยตรง (Allen and Santrock, 1993)

Chapman (1975) ให้ความหมายว่า พฤติกรรมคือ สิ่งใดก็ตามที่สิ่งมีชีวิตกระทำ

Gochman (1988) ให้ความหมายว่า พฤติกรรมเป็นสิ่งบอกให้รู้ว่ามนุษย์พยายามกระทำหรือหลีกเลี่ยงการกระทำ ซึ่งบางครั้งก็อาจเป็นไปได้โดยไม่รู้ตัวก็ได้

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2545) ให้ความหมายของ พฤติกรรม คือ การทำงานของมนุษย์หรือสัตว์ การกระทำที่นำมารวมทั้งการกระทำที่เกิดขึ้นทั้งผู้กระทำรู้สึกตัวและไม่รู้สึกตัวในขณะกระทำ รวมทั้งการกระทำที่สังเกตได้หรือไม่ได้

สมยศ นาวิการ (2545) ได้สรุปว่า พฤติกรรม คือ กิจกรรมต่างๆของมนุษย์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างมีเป้าหมาย โดยทั่วไปแล้วพฤติกรรมถูกใจด้วยความต้องการเพื่อบรรลุถึงเป้าหมายบางอย่าง แต่อย่างไรก็ตามบุคคลอาจไม่ทราบถึงเป้าหมายเสมอไปและอาจก่อให้เกิดความประหลาดใจว่า “ทำไมผมทำสิ่งนี้” เหตุผลของการกระทำอาจไม่ได้อยู่ในจิตสำนึกเสมอไป

ณัฐ วัฒนพานิช (2548) ได้สรุปความหมายของพฤติกรรม ไว้ว่า เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างมีเป้าหมาย โดยทั่วไปแล้วพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจะถูกใจด้วยความต้องการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายบางอย่าง ซึ่งก็คือ กิจกรรมต่างๆของมนุษย์

นอกจากนี้ ภาณุวัฒน์ ศิวะสกุลราช (2545) การเกิดขึ้นของพฤติกรรมจากองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ การรับรู้ (Perception) การเรียนรู้ (Learning) การคิด (Thinking) สติปัญญา (Intelligence) ทักษะ (Attitude) อารมณ์ (Emotion) และความเชื่อ (Beliefs) ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้มีศักยภาพที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งในที่นี้จะขอกล่าวองค์ประกอบหนึ่งซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมที่สำคัญ องค์ประกอบหนึ่งคือ ทักษะ (Attitude) โดย ความรู้ (Knowledge) ซึ่งเกิดจากการรับรู้เบื้องต้น โดยส่วนใหญ่จะได้ผ่านประสบการณ์การเรียนรู้จากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (Stimulus-Response)

แล้วเกิดการจัดระบบโครงสร้างของความรู้ที่ผสมผสานระหว่าง ความจำ(ข้อมูล) กับสภาพจิตวิทยา ด้วยเหตุนี้ความรู้จึงเป็นความจำเป็นที่เลือกสรรซึ่งสอดคล้องกับสภาพจิตใจของบุคคลความรู้จึงเป็นกระบวนการภายใน อย่างไรก็ตามความรู้ก็อาจส่งผลต่อพฤติกรรมที่ แสดงออกของมนุษย์ได้

ดังนั้นหากจะสรุปความหมายของพฤติกรรม อาจสรุปได้ว่า เป็นการกระทำหรือการ แสดงออกของบุคคลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์บางอย่าง อาจกระทำโดยทั้งรู้สึกตัวและไม่รู้สึกตัว สามารถสังเกตได้โดยตรงหรือไม่ก็ได้ ซึ่งเกิดจากการรับรู้ การเรียนรู้จากประสบการณ์ การศึกษา อบรม การสื่อสาร การเข้าร่วมกลุ่ม ซึ่งส่งผลให้เกิดเป็นทัศนคติและการแสดงออกเป็นพฤติกรรม

2.1.2 ความหมายของความปลอดภัยในการทำงาน

Bird and German (1985) ให้ความหมายของความปลอดภัย คือ การปราศจากซึ่งอุบัติเหตุ หรือสภาพที่ปลอดภัยจากความเจ็บปวด บาดเจ็บ หรือสูญเสีย แต่หากนิยามตามหน้าที่แล้ว ความปลอดภัย คือการควบคุมความสูญเสียจากการเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นนิยามที่มีความสัมพันธ์กับการ บาดเจ็บ เจ็บป่วย ความเสียหายต่อทรัพย์สิน ความเสียหายต่อกระบวนการผลิต ซึ่งยังหมายรวมถึง การควบคุมและการป้องกันอุบัติเหตุ เพื่อลดความสูญเสียจากการเกิดอุบัติเหตุให้น้อยที่สุดด้วย

Anderson (1989) กล่าวว่า ความปลอดภัย เป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นน้อยที่สุดระหว่างบุคคล จากความเป็นอันตราย โดยใช้หลักพื้นฐานในการป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้นกับตนเอง เช่น การบาดเจ็บ หรือโรคจากการประกอบอาชีพ

วิฑูรย์ สิมะโชคดี, วีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์ (2547) กล่าวว่า ความปลอดภัย หมายถึง การ ปราศจากภัย รวมถึงการปราศจากอันตรายที่มีโอกาสเกิดขึ้นด้วย

ไตรภพ อินทุใส, นฤมล เทียงวิริยะ และวรวรรณ ถวิลกิจ (2547) ได้ให้ความหมายความปลอดภัยว่า หมายถึง การที่ร่างกายปราศจากอุบัติเหตุ หรือทรัพย์สินปราศจากความเสียหายใดๆเป็น สิ่งที่มีมนุษย์หรือสัตว์ย่อมต้องการความปลอดภัยทั้งสิ้น ความปลอดภัยจะเป็นประโยชน์มากหรือน้อย เพียงใดขึ้นอยู่กับปฏิบัติหรือการกระทำของตนเอง

เอ็มอัชมา วัฒนบุรานนท์ (2548) ให้ความหมายความปลอดภัย หรือสวัสดิภาพ หมายถึง การไม่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้น โดยมีการดำรงชีวิตอยู่อย่างสุขภาพ สบายใจ ไม่เสี่ยงภัย มีความมั่นใจในการ ประกอบกิจการต่างๆ และมีการเตรียมป้องกันภัยไว้ล่วงหน้าอย่างถูกต้อง เหมาะสมและสม่ำเสมอ

วิทยา อยู่สุข (2549) ได้สรุปว่า ความปลอดภัย (Safety) หมายถึง สภาพแวดล้อมของการทำงานที่ปราศจากจากภัยคุกคาม และไม่มีอันตราย (danger) ตลอดจนไม่มีความเสี่ยงใดๆ

หากพิจารณาคำนิยามของความปลอดภัยของวิฑูรย์ สิมะโชคดี, วีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์ (2547), ไตรภพ อินทุใส, นฤมล เทียงวิริยะ และวรวรรณ ถวิลกิจ (2547) และวิทยา อยู่สุข (2549) จะพบว่ามีความสอดคล้องกันคือ การปราศจากซึ่งภัยคุกคาม อุบัติเหตุ หรือโอกาสที่จะก่อให้เกิดภัย คุกคาม อุบัติเหตุ หรือความเสียหายต่อมนุษย์หรือทรัพย์สิน ซึ่งเอ็มอัชมา วัฒนบุรานนท์ (2548) ให้นิยามที่มีความสอดคล้องกันแต่มีการระบุถึงการเตรียมการเพื่อป้องกันภัยไว้ล่วงหน้าอย่างถูกต้อง

ดังนั้นหากจะสรุปคำนิยามของพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน จะต้องพิจารณาว่า สามารถสรุปได้ว่าพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของ พนักงานจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ ฯลฯ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสภาวะที่ปราศจากภัย

คุกคาม อันตราย การบาดเจ็บ เจ็บป่วย พิการ เสียชีวิต หรือโรคจากการทำงาน รวมถึงการเสียหายของทรัพย์สินเสียหายและสิ่งแวดล้อม

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ (Health Belief Model)

ความเชื่อด้านสุขภาพเป็นกระบวนการซึ่งมองตีความหรือแปลความข้อมูลที่ได้จากการสัมผัสของร่างกายกับสิ่งแวดล้อม ทำให้ทราบว่าสิ่งแวดล้อมที่สัมผัสนั้นเป็นอย่างไร มีความหมายอย่างไร และมีลักษณะอย่างไร ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์เป็นเครื่องช่วยในการแปลความหมายนั้น (Garrison and Magoon, 1972) ดังนั้นในการศึกษาพฤติกรรมบุคคลจึงต้องพิจารณาถึงการรับรู้ที่เป็นกระบวนการในการแปลความหมายข้อมูลของบุคคลและความเชื่อด้านสุขภาพ ซึ่งจะเป็แนวโน้มให้บุคคลมีการปฏิบัติตามความเข้าใจหรือการรับรู้ นั้น แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพเป็นแนวคิดรูปแบบหนึ่งที่ถูกสร้างมาเพื่ออธิบายพฤติกรรมสุขภาพบุคคล โดยเฉพาะพฤติกรรมสุขภาพที่เกี่ยวกับการป้องกันตนเอง รวมถึงพฤติกรรมสุขภาพเมื่อมีการเจ็บป่วย (Rosenstock, 1974)

พฤติกรรมกรรมการป้องกันทางสุขภาพเป็นการปฏิบัติหรือการแสดงออกของบุคคลในการคงไว้ซึ่งภาวะสุขภาพซึ่งเป็นการปฏิบัติทั้งในและนอกระบบการแพทย์ ดังนั้นการนำแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพมาใช้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการป้องกันสุขภาพจะทำให้สามารถเข้าใจและอธิบายได้ว่าเพราะเหตุใดและภายใต้สภาวะการณ์ใดที่เป็นเหตุให้บุคคลมีการปฏิบัติเพื่อป้องกันสุขภาพตนเอง (Kennedy และคณะ, 1991)

ในช่วงต้นปี ค.ศ.1950 พบว่า การป้องกันโรคที่ถือว่ามีค่าสำคัญสิ่งหนึ่งของการให้บริการทางสาธารณสุขไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพื่อที่จะให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการปฏิบัติในการป้องกันโรคหรือการตรวจสุขภาพ (Hochbaum และคณะ, 1958) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางจิตวิทยาสังคม โดยอาศัยแนวคิดพื้นฐานจากทฤษฎีของ Lewin ที่ว่าความเป็นอยู่ของแต่ละบุคคล เกี่ยวข้องกับช่วงการดำเนินชีวิต (life space) ที่ประกอบด้วยค่านิยมเชิงบวก ค่านิยมเชิงลบ จะมีค่านิยมบางส่วนที่เป็นกลาง ซึ่งกิจกรรมและการแสดงออกของบุคคลนั้นเป็นผลจากกระบวนการของแรงดึงของค่านิยมในเชิงบวก และเป็นแรงผลักของค่านิยมในเชิงลบ ซึ่งหากแรงผลักของค่านิยมเชิงลบมีมากก็จะก่อให้เกิดโรคขึ้น ดังนั้นการที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมในการป้องกันหรือหลีกเลี่ยงการเกิดโรคจะต้องมีความเชื่อในค่านิยมเชิงบวก เช่น เห็นว่าความยากลำบากต่างๆในการปฏิบัติไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ ซึ่งความเชื่อที่เป็นองค์ประกอบพื้นฐานในการแสดงออกทางสุขภาพนั้น ประกอบด้วย (1) เชื่อว่ามีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคของบุคคล (2) เชื่อว่าการเกิดโรคอาจจะมี ความรุนแรงน้อย ปานกลาง หรือมากก็ได้ (3) เชื่อว่าการปฏิบัติตัวที่ดีจะมีประโยชน์ในการลดโอกาสเสี่ยงต่อภาวะต่างๆ หรือลดความรุนแรงของโรคก็ได้ แต่ขณะเดียวกันก็จะการเตรียมการหรือหาวิธีการจัดการกับอุปสรรค (Resenstock,1974)

องค์ประกอบพื้นฐานในการแสดงออกทางสุขภาพนี้ มีการศึกษารายละเอียดและขยายองค์ประกอบเพิ่มมากขึ้น ในปี ค.ศ.1975 โดย Becker และ Maiman (Weissfeld *et al*, 1990) ซึ่งได้สรุปองค์ประกอบแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ดังนี้

1) การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค (Perceived susceptibility) เป็นระดับการรับรู้ส่วนบุคคลถึงความเสี่ยงที่เขามีโอกาสเกิดโรค หรือความเสี่ยงต่อการสัมผัสโรค ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมปฏิบัติในการป้องกันโรค เช่น การไปรับวัคซีนเพื่อป้องกันโรค การปฏิบัติตนเพื่อระวังภาชนะน้ำหนักรั่วซึมมาตรฐานโดยการควบคุมการรับประทานอาหาร การลดหรืองดการสูบบุหรี่ เป็นต้น

2) การรับรู้ความรุนแรงของโรค (Perceived severity) เป็นการตัดสินใจของบุคคลถึงระดับความรุนแรงของปัญหาสุขภาพจากผลกระทบของการเกิดโรค ซึ่ง Rosenstock, (1974) กล่าวถึงการรับรู้ความรุนแรงของโรคว่าบุคคลโดยทั่วไปที่มักจะมีปัญหาดังกล่าวด้วยการสอบถามว่าจะก่อให้เกิดการเสียชีวิตหรือไม่ การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคร่วมกับการรับรู้ความรุนแรงของการเกิดโรคเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ เพราะจะบ่งถึงพลังในการกระทำหากบุคคลมีการรับรู้ถึงความเสี่ยงต่อการสัมผัสโรค หรือเสี่ยงต่อการเกิดโรคแล้ว จะทำให้เกิดการรับรู้ต่อไปว่าโรคที่เกิดขึ้นจะมีความรุนแรงหรือทำให้เสียชีวิตหรือไม่ ซึ่งบุคคลดังกล่าวจะมีการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดโรค นอกจากนี้ยังมีการศึกษาวิจัยอีกเป็นจำนวนมากที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของการรับรู้โอกาสเสี่ยง และความรุนแรงของโรคกับการแสดงออกของพฤติกรรมในการป้องกันโรค เช่น การตรวจวิเคราะห์แยกโรคทางพันธุกรรม Tay-sach disease (Becker, M.H.,1974) การลดการสูบบุหรี่ (Weinberger, 1981) เป็นต้น

3) การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติ (Perceived benefit and barriers to taking action) เป็นการประเมินส่วนบุคคลที่มีต่อคุณค่าหรือประโยชน์ที่จะได้รับ เช่น เมื่อปฏิบัติแล้วจะช่วยลดโอกาสเสี่ยงหรือลดความรุนแรงของการเกิดโรคได้โดยเทียบกับสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติ เช่น สูญเสียค่าใช้จ่าย ผลกระทบต่อร่างกายหรือจิตใจ เช่น ทำให้เกิดความเจ็บปวด ความไม่สะดวกสบายหรือสิ่งไม่พึงปรารถนาต่างๆ ซึ่งบุคคลจะทำการประเมินและให้น้ำหนักระหว่างประโยชน์กับอุปสรรคเพื่อพิจารณาทางเลือกที่จะปฏิบัติต่อสุขภาพ Rosenstock, (1974) ได้กล่าวถึงอุปสรรคต่อการปฏิบัติว่าเป็นสิ่งที่ทำให้เกิด “ข้อขัดแย้งทางจิตใจ” หากบุคคลมีความพร้อมในการปฏิบัติสูง ในขณะที่มีอุปสรรคต่อการปฏิบัติสูงจะเกิดข้อขัดแย้งทางจิตใจมาก ซึ่งยากแก่การแก้ไขและจะทำให้มีเกิดพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการปฏิบัตินั้น โดยเฉพาะในกรณีไม่มีทางเลือกในการปฏิบัติ แต่ในกรณีทางเลือกในการปฏิบัติหลายทางก็ไม่เกิดปัญหา เนื่องจากสามารถเลือกการปฏิบัติที่ทำให้เกิดความพึงพอใจได้ เช่น บุคคลที่มีการรับรู้ถึงอันตรายจากภาวะคุกคามของวัณโรค แต่กลัวผลกระทบจากการตรวจโรคโดยการเอกซเรย์ปอดก็อาจหลีกเลี่ยงไปโดยใช้การทดสอบแบบอื่นๆแทน

2.3 ความรู้เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ

ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้นายจ้างที่มีการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับเหมืองแร่และปิโตรเคมีลูกจ้างตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือสถานประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการผลิต ก่อสร้าง ขนส่ง สถานีบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซที่มีลูกจ้างหนึ่งร้อยคนขึ้นไป ต้องแต่งตั้งลูกจ้างที่มีคุณสมบัติให้เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพประจำ

สถานประกอบการอย่างน้อยแห่งละหนึ่งคน เพื่อปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยเต็มเวลา ภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศ โดย

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

1. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัย
2. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และได้ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูงมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และผ่านการอบรมและทดสอบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนดจากหน่วยงานที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานรับรอง

3. เป็นหรือเคยเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง ลงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2540 และผ่านการอบรมเพิ่มและทดสอบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนดจากหน่วยงานที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานรับรองในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ 18 (3) (4) และ (8) ทั้งนี้ ภายในห้าปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงมีผลใช้บังคับ ซึ่งตามข้อ 18 ของกฎกระทรวงดังกล่าวได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบและเสนอแนะให้นายจ้างปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2. วิเคราะห์งานเพื่อชี้บ่งอันตราย รวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันหรือขั้นตอนการทำงานอย่างปลอดภัยเสนอต่อนายจ้าง

3. ประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการทำงาน

4. วิเคราะห์แผนงานโครงการ รวมทั้งข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่าง ๆ และเสนอแนะมาตรการความปลอดภัยในการทำงานต่อนายจ้าง

5. ตรวจสอบประเมินการปฏิบัติงานของสถานประกอบการให้เป็นไปตามแผนงานโครงการหรือมาตรการความปลอดภัยในการทำงาน

6. แนะนำให้ลูกจ้างปฏิบัติตามข้อบังคับและคู่มือตามข้อ 3

7. แนะนำ ฝึกสอน อบรมลูกจ้างเพื่อให้การปฏิบัติงานปลอดภัยจากเหตุอันจะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการทำงาน

8. ตรวจสอบวัดและประเมินสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือดำเนินการร่วมกับบุคคลหรือหน่วยงานที่ขึ้นทะเบียนกับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นผู้รับรองหรือตรวจสอบเอกสารหลักฐานรายงานในการตรวจสอบสภาพแวดล้อมในการทำงานภายในสถานประกอบการ

9. เสนอแนะต่อนายจ้างเพื่อให้มีการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานที่เหมาะสม กับสถานประกอบการ และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

10. ตรวจสอบหาสาเหตุ และวิเคราะห์การประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงาน และรายงานผล รวมทั้งเสนอแนะต่อนายจ้างเพื่อป้องกันการเกิดเหตุโดยไม่ชักช้า

11. รวบรวมสถิติ วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงาน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานของลูกจ้าง

12. ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานอื่นตามที่นายจ้างมอบหมาย

โดยในหมวด 4 ได้กำหนดให้นายจ้างแจ้งชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทั้งหมดต่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ส่งรายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายตามแบบที่อธิบดีกำหนดเป็นประจำทุกสามเดือนตามปีปฏิทินทั้งนี้ ภายในเวลาไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนด

2.4 ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

การศึกษาเกี่ยวกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัยนั้น เป็นการหาความรู้เพื่อนำมาใช้ในการป้องกันอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงาน โดยได้มีผู้ให้คำนิยามที่เกี่ยวข้องกับ “ความปลอดภัยในการทำงาน” ไว้ดังนี้

วิจิตร วิเชียรชม (2545) ให้ความหมายของ “ความปลอดภัยในการทำงาน” ว่าหมายถึงการกระทำหรือสภาพการทำงานซึ่งปลอดภัยจากเหตุที่ทำให้เกิดการประสบอันตราย การเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการทำงานต่อผู้ปฏิบัติ หรือผู้เดือดร้อนอื่นเนื่องจากการทำงาน

ไพโรจน์ ลดาวิจิตรกุล (2551) ได้ให้ความหมายของคำว่า “อุบัติเหตุ (Accident)” หมายถึงเหตุการณ์ร้ายที่เกิดขึ้น โดยมีได้มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า โดยเหตุการณ์ร้ายนั้นส่งผลกระทบต่อร่างกายและทรัพย์สิน ทำให้เกิดการบาดเจ็บหรือเครื่องจักรชำรุด แม้กระทั่งส่งผลต่อจิตใจ ทำให้ขวัญของผู้ประสบภัยหรือ ผู้คนรอบข้างเสียไป ซึ่งมีความหมายในทิศทางเดียวกัน

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เล่ม 8 (2552) และ วิวรรณกร สวัสดิ์ (2547) ที่ให้ความหมายของคำว่า “อุบัติเหตุ” หมายถึงเหตุที่เกิดขึ้นโดยไม่ทันคิด ไม่ได้คาดคิด ไม่ได้ตั้งใจและไม่คาดฝันมาก่อน หรือไม่ได้มีการวางแผนล่วงหน้าและไม่สามารถควบคุมได้ เช่น การตกจากที่สูง การหกหล่น ฯลฯ ซึ่งก่อให้เกิดความสูญเสียต่อผู้ประสบอุบัติเหตุและต่อบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

2.4.1 สาเหตุของอุบัติเหตุ

สาเหตุของอุบัติเหตุในการทำงานแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. สาเหตุโดยตรง ได้แก่

1.1. การกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe act) หมายถึงการกระทำที่เกิดจากผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติงานเองด้วยวิธีการที่ไม่ปลอดภัยจนอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ เช่น การแต่งกายไม่รัดกุม การใช้เครื่องมือเครื่องจักรไม่ถูกวิธี การไม่ใช้เครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ฯลฯ

1.2. สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe condition) หมายถึงสภาพการทำงานหรือสภาวะแวดล้อมที่เป็นอันตรายซึ่งอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ เช่น เครื่องมือชำรุด ระบบเตือนภัยไม่มีเสียงดัง แสงสว่างไม่เพียงพอ ฯลฯ

2. สาเหตุสนับสนุน มีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

2.1. ปัจจัยเกี่ยวกับผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ สภาพร่างกายที่อาจเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย เช่น ความเมื่อยล้า หูหนวก พิการ ฯลฯ รวมถึงสภาพจิตใจที่อาจเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ เช่น ขาดความรู้ ขาดจิตสำนึก เป็นต้น

2.2. ปัจจัยที่เกี่ยวกับการบริหารหรือการจัดการด้านความปลอดภัย ได้แก่ การขาดการสอนงาน อบรมหรือนิเทศงานด้านความปลอดภัย การไม่จัดหาอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยให้คนงานในการปฏิบัติงานที่อันตราย

2.4.2 การสูญเสียเนื่องจากการเกิดอุบัติเหตุ

เมื่อเกิดอุบัติเหตุทุกครั้ง ไม่ว่าจะเกิดอุบัติเหตุที่รุนแรงหรือไม่ก็ตาม ผลที่ตามมาคือการสูญเสียที่ประเมินค่าเป็นค่าใช้จ่ายได้ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1. การสูญเสียที่คิดเป็นค่าใช้จ่ายโดยตรง (Direct cost) เป็นการสูญเสียที่มีค่าใช้จ่ายเป็นเงินโดยตรง เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าทำศพ ค่าทดแทนการสูญเสียสมรรถภาพในการทำงาน หรือสูญเสียอวัยวะ หรือทุพพลภาพ

2. การสูญเสียที่ไม่สามารถคิดเป็นค่าใช้จ่ายโดยตรง (Indirect cost) เป็นการสูญเสียที่โดยปกติจะคาดไม่ถึงหรือประเมินเป็นค่าใช้จ่ายไม่ได้ หรือประเมินได้ไม่ชัดเจน อาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นลักษณะการสูญเสียค่าใช้จ่ายแฝงหรือซ่อนเร้น (Hidden cost) ซึ่งสามารถก่อให้เกิดผลกระทบต่อลูกจ้าง นายจ้าง ครอบครัว และประเทศชาติ

2.1. ผลกระทบต่อลูกจ้าง เช่น ความเจ็บปวด ความทรมาน ความพิการอย่างถาวร สุขภาพจิตเสีย ขาดรายได้ ฯลฯ

2.2. ผลกระทบต่อนายจ้าง เช่น ผลผลิตลดลง คุณภาพของผลผลิตต่ำลง เสียค่าใช้จ่ายซ่อมแซมหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร สูญเสียเวลา เป็นต้น ฯลฯ

2.3. ผลกระทบต่อครอบครัว เช่น การสูญเสียคนเป็นที่รัก ครอบครัวขาดรายได้

2.4. ผลกระทบต่อประเทศชาติ เช่น การสูญเสียหรือขาดลูกจ้างที่ชำนาญงานจะส่งผลกระทบต่อการผลิตโดยรวม ผลของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นทำให้บุคคลสนใจทำงานลดลง จนก่อให้เกิดการขาดกำลังคน เป็นต้น

2.4.3 แนวคิดในการป้องกันอุบัติเหตุ

แนวคิดในการป้องกันอุบัติเหตุมีข้อเสนออยู่หลายแนวคิด การประยุกต์ใช้แนวคิดในการป้องกันอุบัติเหตุควรทำความเข้าใจกับสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการนั้นๆ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมหรือวิธีการในการป้องกันอุบัติเหตุอย่างมีประสิทธิภาพ สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุของพนักงานมีหลายประการ ซึ่งอาจแตกต่างกันไปในแต่ละสถานประกอบการ เช่น

1. ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เนื่องจากการไม่ได้การอบรมเพียงพอก่อนเข้าทำงาน
2. ท่าเลที่ไม่เหมาะสม เช่น มีพื้นที่จำกัด
3. สภาพเศรษฐกิจบีบรัด เช่น กรณีการจ่ายค่าแรงตามปริมาณผลผลิต ทำให้คนงานทุกคนพยายามเร่งผลผลิต
4. ความบ่งพร่องการปกครองหรือการบังคับบัญชา เช่น โรงงานที่นายจ้างกลุ่มบริหาร และคนงานมีความขัดแย้งกัน
5. ความประมาทของพนักงาน โดยเฉพาะพนักงานที่มีประสบการณ์กับเครื่องจักรที่มีอุปกรณ์มักปฏิเสธทำงานกับเครื่องจักรที่มีอุปกรณ์ป้องกันหรือสวมชุดป้องกันอันตราย
6. ความจำเจของงานเป็นระยะเวลา เช่น อาจทำงานซ้ำๆกันอย่างต่อเนื่องโดยไม่ต้องใช้สมองสั่งการแต่ใช้ความชำนาญ เป็นต้น

7. สภาพแวดล้อมที่เลวร้าย ซึ่งอาจจำแนกได้เป็น 2 ประเภทคือ สภาพแวดล้อมทางด้านร่างกาย และจิตใจ

(วิฑูรย์ สิมะโชคดี และ วีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์, 2547)

2.4.4 หลัก 3E ในการป้องกันอุบัติเหตุ

หลักการในการป้องกันอุบัติเหตุที่ใช้เพื่อการเสริมสร้างความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ได้แก่ หลักการ 3E ซึ่งประกอบด้วย

1 Engineering คือ การใช้ความรู้ทางวิชาการ ด้านวิศวกรรมศาสตร์ในการคำนวณ และออกแบบเครื่องจักร เครื่องมือ ระบบการทำงาน ระบบระบายอากาศ ฯลฯ เพื่อให้สภาพแวดล้อมในการทำงานมีความปลอดภัยมากที่สุด เช่น การติดตั้งเครื่องป้องกัน อันตรายให้แก่ส่วนที่เคลื่อนไหว การวางผังโรงงานระบบไฟฟ้า แสงสว่าง เสียง การระบายอากาศ เป็นต้น

2 Education คือ การให้การศึกษา การฝึกอบรม หรือคำแนะนำแก่คนงาน หัวหน้างาน ตลอดจน ผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ในการทำงานให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุ และการเสริมสร้างความปลอดภัยในโรงงาน เพื่อให้ทราบถึงว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นได้อย่างไร และสามารถป้องกันได้อย่างไร มีวิธีการแบบใดที่จะมีความปลอดภัยที่สุด เป็นต้น

3 Enforcement คือ การกำหนดวิธีการทำงานอย่างปลอดภัย และมีมาตรการควบคุมบังคับให้คนงานปฏิบัติตามเป็นระเบียบปฏิบัติ ซึ่งจะต้องมีการประกาศให้ทราบทั่วกันหากผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องถูกลงโทษ เพื่อให้เกิดสำนึก และหลีกเลี่ยง การกระทำที่ไม่ถูกต้อง หรือเป็นอันตราย การดำเนินตามหลัก 3E จะต้องมีการดำเนินการในแต่ละ E ไปพร้อมๆกัน จึงจะทำให้การป้องกันอุบัติเหตุและการเสริมสร้างความปลอดภัยในโรงงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น

เครื่องจักรมีการออกแบบมาถูกต้องตามหลักวิชาการทางวิศวกรรมแล้ว กล่าวคือ มีเครื่องป้องกันอันตรายหรือการ์ด (Machine Guarding) ติดตั้งไว้อย่างเหมาะสม หากคนงานเห็นว่าเกะกะไม่จำเป็นจึงถอดออก ในกรณีเช่นนี้นอกจากการฝึกอบรมเพื่อให้คนงานทราบถึงวิธีปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องจักรแล้ว จะต้องมีการแนะนำหรือชี้แนะให้เห็นอันตราย หากถอดเครื่องป้องกันอันตรายนั้นออกนอกจากนี้สถานประกอบการต้องกำหนดวิธีการทำงานอย่างปลอดภัยและออกข้อบังคับเกี่ยวกับเครื่องจักรเป็นกฎระเบียบ ซึ่งหากพนักงานหรือคนงานคนใดถอดเครื่องป้องกัน ฝากรอบส่วนเคลื่อนไหวหรือส่วนที่เป็นอันตรายของเครื่องจักรออก เช่น สายพาน ฯลฯ โดยไม่มีเหตุอันสมควรจะต้องถูกลงโทษอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งการดำเนินการในลักษณะเช่นนี้เป็นดำเนินการที่แสดงให้เห็นว่ามีการดำเนินการแต่ละข้อหลักการ 3E ไปพร้อมๆกัน ซึ่งจะส่งผลให้โอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานกับเครื่องจักรลดลงหรือมีน้อยมาก แต่ในทางตรงกันข้ามในกรณีที่ไม่มีการออกกฎระเบียบบังคับ (ไม่มี Enforcement) เช่น ห้ามถอดการ์ดเครื่องจักร คนงานอาจเห็นว่าการ์ดของเครื่องจักรนั้นเกะกะทำให้ทำงานไม่สะดวกจึงถอดทิ้ง แม้เจ้าของโรงงานหรือหัวหน้างานจะแนะนำอย่างดีแล้วก็ตามเนื่องจากการถอดการ์ดของเครื่องจักรไม่มีการกำหนดบทลงโทษ โอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุก็มีความถี่ ดังนั้นการออกแบบเครื่องป้องกันอันตรายสำหรับส่วนเคลื่อนไหวของเครื่องจักร จะต้องไม่เกะกะหรือกีดขวางการทำงานตามปกติ ในทำนองเดียวกัน แม้จะมีข้อบังคับห้ามถอดการ์ดอยู่แล้ว หากคนงานไม่ได้รับคำแนะนำหรือชี้แนะวิธีการทำงานที่ถูกต้องปลอดภัย และไม่รู้ถึงความสำคัญของการ์ด (ไม่มี Education) คนงานก็อาจจะปฏิบัติงานอย่างผิดวิธี ซึ่งสามารถก่อให้เกิดอันตรายได้ ซึ่งผลที่เกิดขึ้น

นอกจากจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้แล้วเครื่องจักรยังอาจเสียหายด้วย ดังนั้นการใช้หลัก 3E จึงต้องมีการดำเนินการในแต่ละข้อไปพร้อมกันในขบวนการผลิตและการบริหารโรงงาน

2.4.5 ทฤษฎีโดมิโน (Domino theory) ของเฮนริช (Heinrich)

ทฤษฎีโดมิโน (Domino theory) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้อกับการพัฒนามาจากหลักความจริงเกี่ยวกับความปลอดภัยในอุตสาหกรรม ซึ่ง Heinrich (1959) ได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุและการเกิดอุบัติเหตุไว้ว่า "เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บที่สามารถป้องกันได้ เป็นผลสืบเนื่องมาจากองค์ประกอบต่างๆที่เกี่ยวข้องต่อเนื่องกันเป็นลำดับขั้นตอน ผลสืบเนื่องมาจากการกระทำไม่ปลอดภัยของคน และ/หรือ ภัยอันตรายจากเครื่องจักรหรือสภาพแวดล้อมทางกายภาพ"

ทฤษฎีโดมิโนกล่าวว่า การบาดเจ็บและความเสียหายต่างๆ เป็นผลที่สืบเนื่องโดยตรงมาจากอุบัติเหตุ และอุบัติเหตุเป็นผลมาจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัย หรือสภาพการที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งเปรียบเทียบได้เหมือนตัวโดมิโนที่เรียงกันอยู่ 5 ตัวใกล้กัน เมื่อตัวที่หนึ่งล้มย่อมมีผลทำให้ตัวโดมิโนล้มตามกันไปด้วย รายละเอียดขององค์ประกอบของอุบัติเหตุหรือโดมิโนแต่ละตัวดังแสดงในภาพที่ 2.1 ได้แก่

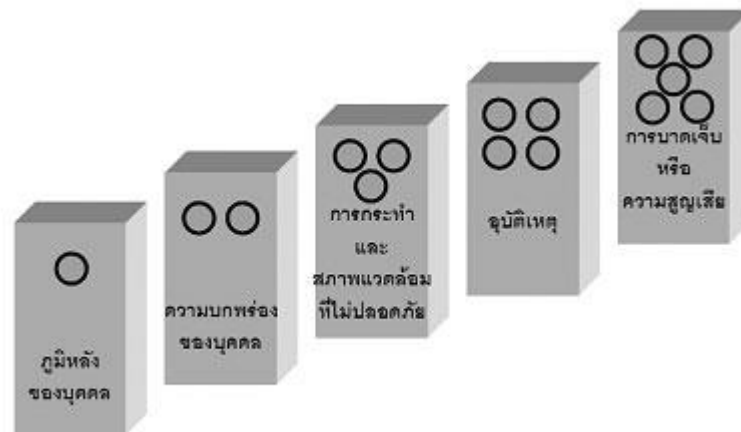
โดมิโนตัวที่ 1 ภูมิหลังหรือสภาพแวดล้อมทางสังคมของบุคคล (Social Environment or Background) ซึ่งหมายถึง ความใจร้อน ต้อร้อน ความโลภ และลักษณะทางสันดานที่ไม่ต้องการซึ่งอาจถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษของแต่ละคนในขณะเดียวกันสภาพแวดล้อม อาจทำให้เกิดการพัฒนาจากสิ่งต่างๆ ขึ้นมา ซึ่งอาจปะปนมาในรูปของการรับรู้ การศึกษา ดังนั้น พันธุกรรมและสภาพแวดล้อมจึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความผิดปกติหรือความบกพร่องส่วนบุคคล

โดมิโนตัวที่ 2 ความผิดปกติหรือความบกพร่องของตัวบุคคล (Fault of person) หมายถึง การที่มีบุคคลมีคุณลักษณะทางสันดานละความประพฤติน่าไม่ดี จนอาจทำให้กลายเป็นบุคคลที่ละเลยหรือไม่สนใจต่อหลักการปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย ทำให้เกิดการกระทำหรือมีส่วนร่วมในการสร้างสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัยขึ้นมา

โดมิโนตัวที่ 3 การกระทำและสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe act and Condition) หมายถึง การกระทำที่ไม่ปลอดภัย เช่น การยืนทำงานภายใต้วัตถุที่มีน้ำหนักมากที่แขวนอยู่ การติดตั้งเครื่องยนตโดยไม่มีเครื่องแจ้งเตือน การหยอกล้อในขณะที่ทำงาน เป็นต้น ส่วนสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย ได้แก่ การขาดเครื่องป้องกันจุดอันตราย การไม่มีรั้วกันจุดที่มีการเคลื่อนที่ของเครื่องจักร ภาวะเสียงดังเกิน แสงสว่างไม่เพียงพอ หรือการระบายอากาศไม่ดี เป็นต้น

โดมิโนตัวที่ 4 การเกิดอุบัติเหตุ (Accident) เป็นเหตุการณ์ที่เกิดจากปัจจัยทั้ง 3 ระดับข้างต้นแล้วส่งผลกระทบให้เกิดอุบัติเหตุ/ อุบัติการณ์ เช่น การตกจากที่สูง สิ้นหกล้ม เดินสะดุดสิ่งของตกมาจากที่สูง วัตถุกระเด็นใส่ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุของการบาดเจ็บ

โดมิโนตัวที่ 5 การบาดเจ็บหรือพิการ (Injury/Damage) คือการบาดเจ็บที่อาจเกิดกับร่างกาย เช่น การฉีกขาดของเนื้อเยื่อกล้ามเนื้อ หรือกระดูกหักที่เป็นผลมาจากอุบัติเหตุ และอาจส่งผลจนถึงขั้นพิการได้

ภาพที่ 2.1 แสดงรายการตัวโดมิโนและรายละเอียดขององค์ประกอบของอุบัติเหตุ

จากทฤษฎีโดมิโนข้างต้น จะเห็นว่าการเกิดอุบัติเหตุที่เป็นผลทำให้เกิดการบาดเจ็บซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัยและ/ หรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัยซึ่งเป็นโดมิโนตัวกลางของโดมิโนทั้งหมดเสมอ นอกจากนี้ยังมีบุคคลอื่นอีกเป็นจำนวนมากในปัจจุบันที่นิยมใช้คำว่า "เหตุการณ์ที่ไม่พึงปรารถนา" (Incident) อันหมายถึงเหตุการณ์ที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น เหตุการณ์เหล่านี้จะทำให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานลดลง กล่าวคือ ได้ผลผลิตน้อยลง อันเป็นผลมาจากสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย เช่น การไม่ติดตั้งการ์ดเครื่องจักร หรือการไม่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลขณะปฏิบัติงานที่เสี่ยงอันตราย เป็นต้น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประสบอุบัติเหตุและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานนั้น พบว่ามีการศึกษาไม่มากนักโดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านบุคคล สำหรับส่วนที่มีการศึกษาวิจัยได้แล้ว ได้สรุปไว้ในตารางที่ 2.1 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 สรุปการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

ลำดับ	ปี	ผู้แต่ง	ชื่อวิทยานิพนธ์	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
1	2543	ชัยวัฒน์ ทิพย์ลัมย์	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดฉะเชิงเทรา	1) ศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย 2) ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมด้านความปลอดภัย 3) ศึกษาปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์พฤติกรรมด้านความปลอดภัย	จป. ในระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 230 คน	- เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม - วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS	1) จป. ระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยได้แก่ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ขนาดของสถานประกอบการ คุณสมบัติที่ใช้ในการแต่งตั้ง แหล่งที่มาของคำแนะนำ การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรค ความเชื่ออำนาจควบคุมภายในตนและความเชื่ออำนาจความบังเอิญ 3) ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์พฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน ได้แก่ แหล่งที่มาของคำแนะนำ ความเชื่ออำนาจควบคุมภายในตนและความเชื่ออำนาจความบังเอิญ
2	2546	มัลลิกา รัตนสุนทร	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการทำงานของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน	1) ศึกษา เจตคติต่อความปลอดภัยฯ พฤติกรรมความปลอดภัยฯ บรรยากาศในการทำงานและพฤติกรรมเปิดรับข่าวสารด้านความปลอดภัย 2) ศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยต่างๆ ในข้อ 1 3) ศึกษาปัจจัยที่มีผลการ	พนักงานต้อนรับบนเครื่องบินระดับปฏิบัติการของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่เป็นคนไทย จำนวน 326 คน	- ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลส่วนบุคคล - วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการถดถอยพหุคูณ	1) แบบสอบถามได้รับคืนมา 326 ฉบับ คิด 100% 2) เจตคติต่อความปลอดภัยฯ และพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานต้อนรับฯ อยู่ในระดับมาก พนักงานต้อนรับมีระดับการรับรู้บรรยากาศในการทำงานและพฤติกรรมเปิดรับข่าวสารความปลอดภัยฯ ในระดับกลาง 3) การรับรู้บรรยากาศในการทำงาน เจตคติต่อความปลอดภัยฯ พฤติกรรมเปิดรับข่าวสารความปลอดภัยฯ

ลำดับ	ปี	ผู้แต่ง	ชื่อวิทยานิพนธ์	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
				ทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยฯ ของพนักงานของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน			มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเจตคติและพฤติกรรมต่อความปลอดภัยเปิดรับข่าวสารความปลอดภัยและอาชีวอนามัยสามารถทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3	2546	บัณฑิต จารุเนตร	ทัศนคติต่อการบริหารความปลอดภัย การรับรู้ประโยชน์ การบริหารความปลอดภัย และประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุของพนักงานโรงไฟฟ้าแม่เมาะ	1) เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการบริหารความปลอดภัยและการรับรู้ประโยชน์การบริหารความปลอดภัยของพนักงานโรงไฟฟ้าแม่เมาะ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการบริหารความปลอดภัยและการรับรู้ประโยชน์การบริหารความปลอดภัย 3) เพื่อศึกษาความแตกต่างของทัศนคติต่อการบริหารความปลอดภัยและการรับรู้ประโยชน์การบริหาร 4) เพื่อสำรวจปัญหาการบริหารความปลอดภัยของโรงไฟฟ้าแม่เมาะ	กลุ่มตัวอย่างจำนวน 494 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบ่งแบบชั้นภูมิ จากฝ่ายการผลิตและฝ่ายบำรุงรักษา	- ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ส่วน คือ 1) ลักษณะทางประชากร 2) แบบสำรวจทัศนคติต่อการบริหารความปลอดภัย 3) แบบสำรวจการรับรู้ประโยชน์การบริหารความปลอดภัย และ 4) แบบสำรวจปัญหาการบริหารความปลอดภัยและข้อเสนอแนะในการแก้ไข	1) ทัศนคติต่อการบริหารความปลอดภัยของพนักงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ประโยชน์การบริหารความปลอดภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.605$) 2) พนักงานที่มีประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารความปลอดภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) พนักงานที่มีประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการรับรู้ประโยชน์การบริหารความปลอดภัยปัญหาการบริหารความปลอดภัยโรงไฟฟ้าแม่เมาะประกอบด้วย ปัญหาด้านระบบงานด้านบุคลากรด้านทรัพยากร และด้านการประสานงานระหว่างหน่วยงาน
4	2547	ทวีวัตร บุญชริกพรพันธุ์	ทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานแผนกทอผ้ากรณีศึกษา บริษัทแห่ง	เพื่อศึกษาทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานแผนกทอผ้าและศึกษาแนวทางส่งเสริมด้าน	พนักงานแผนกทอผ้าประกอบด้วย พนักงานทอผ้า ช่างเครื่องและภารโรงรวมทั้งสิ้น 77 คน	- ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล - วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS	1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 79% ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี (41.1%) มีการศึกษาในระดับต้น ป.6 (89.7%) มีระยะเวลาการทำงานในช่วง 16-20 ปี (21.2%) เคยได้รับคำแนะนำ

ลำดับ	ปี	ผู้แต่ง	ชื่อวิทยานิพนธ์	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
			หนึ่งในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	ความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานแผนกทอผ้า			เกี่ยวกับอันตรายจากการทำงาน (88.7%) โดยเป็นคำแนะนำจากการที่บริษัท (58.2%) และไม่เคยได้รับคำวินิจฉัยว่ามีอาการเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน (89%) 2) จากการวิเคราะห์ อายุ เพศ การศึกษา ลักษณะงานและระยะเวลาการทำงานที่มีผลต่อทัศนคติทางด้านความปลอดภัยฯ 3) คนส่วนใหญ่มีความเห็นเห็นด้วยต่อแนวทางส่งเสริมการลดอุบัติเหตุ 90.9% ต้องการให้มีการตรวจสุขภาพประจำปี 85.7% ต้องการให้ติดพัดลมหรือเครื่องปรับอากาศในที่ทำงาน และ 58.4% ต้องการให้มีการอบรมและความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานก่อนเริ่มทำงานร้อยละ
5	2548	แก้วฤทัย แก้วชัย เทียม	การรับรู้การจัดการความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในบริษัทผลิตผลิตภัณฑ์เคมีแห่งหนึ่ง	1) ศึกษาระดับการรับรู้การจัดการความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้การจัดการความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัย 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การจัดการความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยฯ	พนักงานระดับปฏิบัติการที่ปฏิบัติงานประจำในบริษัทผลิตผลิตภัณฑ์เคมีแห่งหนึ่ง จำนวน 212 คน	- ใช้แบบสอบถามสอบถามในการเก็บข้อมูล - วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, One-way ANOVA และ Pearson's Product Moment Correlation Coefficient	1) พนักงานระดับปฏิบัติการมีการรับรู้การจัดการความปลอดภัย และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับดีมาก 2) ปัจจัยจาก อายุ สถานภาพสมรส อายุการทำงาน ประสบการณ์การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย และประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุในการทำงานแตกต่างกัน มีผลต่อการรับรู้การจัดการความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน 3) ปัจจัยทางการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้การจัดการความปลอดภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) การรับรู้การจัดการความปลอดภัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .312

ลำดับ	ปี	ผู้แต่ง	ชื่อวิทยานิพนธ์	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
6	2548	เกื้อกูล แป้น สุวรรณ	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม ความปลอดภัยในการ ทำงานของพนักงานการ บินไทย	1) ศึกษาระดับพฤติกรรม ความปลอดภัยของพนักงาน ฝ่ายบริการลานจอดอากาศ ยาน 2) ศึกษาเปรียบเทียบความ แตกต่างของลักษณะส่วน บุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรม ความปลอดภัยในการทำงาน ของพนักงานฝ่ายบริการลาน จอดอากาศยาน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการ ปฏิบัติตามมาตรการความ ปลอดภัยในการทำงานกับ พฤติกรรมด้านความ ปลอดภัยในการทำงานของ พนักงานฝ่ายบริการลาน จอดอากาศยาน	พนักงานฝ่ายบริการลาน จอดอากาศยาน บมจ.การ บินไทย ที่ท่าอากาศยาน กรุงเทพ จำนวน 200 คน	- ใช้แบบสอบถามในการเก็บ รวบรวมข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่าง - วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน t-test การ วิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว และสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน	1) พนักงานฝ่ายบริการลานจอดอากาศยานมี พฤติกรรมความปลอดภัยอยู่ในระดับสูง 2) พนักงานฝ่ายบริการลานจอดอากาศยาน ที่มีอายุ ระดับการศึกษาและอายุงานแตกต่างกัน มี พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน 3) ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรการความ ปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายบริการลาน จอดอากาศยานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ พฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน อย่างไรก็ตาม มี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
7	2548	นินนาท อ่อนหวาน	ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิด อุบัติเหตุในการทำงานของ ผู้ใช้แรงงานก่อสร้างในบริษัท รับเหมาในจังหวัดเชียงใหม่	1) ศึกษาปัจจัยนำ (สถานะ ส่วนบุคคล เช่น เพศ การศึกษา ประสบการณ์) ปัจจัยเอื้อ (ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับความปลอดภัยฯ) และปัจจัยเสริมต่อการ ป้องกันการเกิดอุบัติเหตุของ กลุ่มตัวอย่าง (มาตรการควบคุม การทำงาน) 2) ศึกษาพฤติกรรมความ	คนงานก่อสร้างในบริษัท รับเหมาในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 200 ราย	- ใช้แบบสัมภาษณ์ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล - วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test การวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียว และ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน	งานก่อสร้างจัดเป็นงานที่มีลักษณะอันตราย อุบัติเหตุในงานก่อสร้างจะขึ้นอยู่กับปัจจัยโดย สามารถแบ่งปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมเกิด อุบัติเหตุออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกันคือ 1) จากการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มี ภูมิสำเนาในเขตภาคเหนือ มีความรู้เกี่ยวกับความ ปลอดภัยในระดับดีและมีทัศนคติต่อความปลอดภัย ในระดับสูง ซึ่งจัดเป็นปัจจัยนำให้เกิดความ ปลอดภัยในการทำงาน 2) ปัจจัยเอื้อสำคัญที่มีผลต่อความปลอดภัยคือ การ

ลำดับ	ปี	ผู้แต่ง	ชื่อวิทยานิพนธ์	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
				ปลอดภัยในการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง 3) หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อและปัจจัยเสริมกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของผู้ใช้แรงงานของกลุ่มตัวอย่าง			มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือมาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน 3) ปัจจัยเสริมสำคัญที่มีผลต่อความปลอดภัยมากที่สุด คือ การได้รับค่าจ้างเกี่ยวกับการทำงานให้ปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอจากผู้ควบคุมงาน 4) พฤติกรรมความปลอดภัยในภาพรวมอยู่ในระดับดี และพฤติกรรมที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ การทำความสะอาดจัดเก็บอุปกรณ์เครื่องมือหลังการใช้งานในแต่ละวัน 5) ปัจจัยนำที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา หน้าที่งาน ประสบการณ์ที่เคยได้รับอุบัติเหตุจากการทำงาน และความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย 6) ปัจจัยเสริม เช่น กฎ ระเบียบก็มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยอย่างมีนัยสำคัญและมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน
8	2548	ศุภวัฒน์ ณะพิทักษ์	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โคราช เดนกิ จำกัด	1) ศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โคราช เดนกิ จำกัด 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานตามสถานภาพส่วนบุคคลของพนักงาน	พนักงานบริษัท โคราช เดนกิ จำกัด จำนวน 218 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย	- ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล - วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และไคสแควร์	1) พฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานอยู่ในระดับปานกลาง พบว่าด้านการจัดการอยู่ในระดับมาก ส่วน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์ และด้านคนอยู่ในระดับปานกลาง 2) เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อายุงาน มีไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนความถี่ในการฝึกอบรมไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ลำดับ	ปี	ผู้แต่ง	ชื่อวิทยานิพนธ์	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
9	2549	วันเฉลิม พลอินทร์	พฤติกรรมความปลอดภัย และคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน บริษัทปูนซิเมนต์ไทย ทั้งสง จำกัด	<p>1) ศึกษาระดับการสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยฯ พฤติกรรมความปลอดภัย และ คุณภาพชีวิตในการทำงาน</p> <p>2) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยฯ พฤติกรรมความปลอดภัย และคุณภาพชีวิตในการทำงาน</p> <p>3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน และคุณภาพชีวิตในการทำงาน</p>	พนักงานใน บริษัทปูนซิเมนต์ไทย ทั้งสง จำกัด จำนวน 197 คน	<p>- ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล</p> <p>- วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป</p>	<p>1) พนักงานได้รับการสนับสนุนเรื่องความปลอดภัย และอาชีวอนามัยในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง มีพฤติกรรมความปลอดภัยฯ ระดับสูง และมีระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานระดับปานกลาง</p> <p>2) พนักงานที่มีระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส และสังกัดหน่วยงานต่างกัน ได้รับการสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยต่างกัน</p> <p>3) พนักงานที่มีระดับการศึกษา มีประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุ และสังกัดหน่วยงานต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยต่างกัน</p> <p>4.ระดับการศึกษา รายได้ และหน่วยงานที่สังกัดต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานต่างกัน</p> <p>5) การสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยในการทำงานขององค์กรโดยรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000</p> <p>6) การสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยในการทำงานขององค์กรโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000</p> <p>7) พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.003</p>

ลำดับ	ปี	ผู้แต่ง	ชื่อวิทยานิพนธ์	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
10	2550	ดวงดา เทียนกล้า	ความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมกำบังตนเองจากสารเคมีอันตรายของพนักงานโรงงานผลิตมอเตอร์คอมเพรสเซอร์แห่งหนึ่งในประเทศไทย	1) ศึกษาถึงความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมกำบังตนเองจากสารเคมีอันตรายของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิต 2) ศึกษาถึงคุณภาพของพนักงานของบริษัท	พนักงานที่ทำงานเกี่ยวข้องกับสารเคมีอันตราย ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ จำนวนรวมทั้งสิ้น 411 คน	- ใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลจากพนักงานระหว่างเดือน ตุลาคม - ธันวาคม 2550	1) กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้เกี่ยวกับสารเคมีอันตรายอยู่ในระดับต่ำ (58.2%) มีจำนวนน้อยที่มีความรู้ในระดับสูง (6.6%) 2) กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง (93.7%) โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างทราบถึงโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายจากสารเคมี รับรู้ความรุนแรงต่อการเกิดอันตรายจากสารเคมี รับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตนในการป้องกันอันตราย และรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากสารเคมีอันตรายในระดับสูง (ร้อยละ 87.1, 91.0, 86.6 และ 79.1 ตามลำดับ) และมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากสารเคมีอันตรายอยู่ในระดับสูง 2) การใช้ประโยชน์จากข้อมูลความปลอดภัยและการรับรู้ถึงอุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากสารเคมีอันตรายมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากสารเคมีอันตราย 3) อายุ การศึกษา รายได้ ระยะเวลาทำงานและความรู้เกี่ยวกับสารเคมีอันตรายมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากสารเคมีอันตราย 4) สิ่งคุกคามสุขภาพที่พบมากที่สุด ได้แก่ การยศาสตร์ เสียงดัง อุบัติเหตุ สารเคมีอันตราย ความร้อน
11	2553	นภาพร วงศ์วิวัฒน์นุกิจ	การบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัย	ศึกษาอัตราการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัย	คนงานก่อสร้าง ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 187 ราย	- ใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล - วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ	1) ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมากลุ่มตัวอย่างทุกคนเคยได้รับบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน โดยความถี่ของการได้รับบาดเจ็บอยู่ในช่วง 2-9 ครั้ง

ลำดับ	ปี	ผู้แต่ง	ชื่อวิทยานิพนธ์	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
			ในการทำงานของคณงานก่อสร้าง	ปลอดภัยในการทำงานของคณงานก่อสร้าง		เชิงพรรณนา	(ค่าเฉลี่ย 3.3 ครั้ง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.3) 2) กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 55.6 มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานโดยรวมในระดับเหมาะสม โดยพบว่า 56.7% ของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมปกป้องสุขภาพทั่วไปในระดับไม่เหมาะสม 54.5% มีพฤติกรรมปกป้องสุขภาพจากการทำงานด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในระดับเหมาะสม และ 51.9% มีพฤติกรรมปกป้องสุขภาพจากการทำงานด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงานในระดับไม่เหมาะสม 3) ผลจากการวิจัยชี้ให้เห็นว่า พยาบาลอาสาสมัครรวมทั้งทีมสุขภาพที่เกี่ยวข้องจะต้องตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกันและลดอัตราการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน โดยการส่งเสริมให้คณงานมีพฤติกรรมการทำงานที่ปลอดภัย ทั้งพฤติกรรมปกป้องสุขภาพโดยทั่วไปและจากการทำงาน เช่น การให้ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัย เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บ/เจ็บป่วยที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน
12	2553	กิตติพัฒน์ กาญจนสินธุ์	ความสัมพันธ์ระหว่างความปลอดภัยและอาชีวอนามัย พฤติกรรมความปลอดภัยกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน บริษัท วิเซอร์ฟ โลจิสติกส์ จำกัด	1) ศึกษาระดับความปลอดภัยและอาชีวอนามัย พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการทำงานกับคุณภาพชีวิตในการ	พนักงานในบริษัท วิเซอร์ฟ โลจิสติกส์ จำกัด จำนวน 197 คน	- ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล - วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, F-test และค่าประสิทธิ	1) ระดับความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการทำงาน ระดับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน และระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง 2) ความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการทำงานขององค์กรโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 และ 0.05

ลำดับ	ปี	ผู้แต่ง	ชื่อวิทยานิพนธ์	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
				ทำงาน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างพฤติกรรมความ ปลอดภัยในการทำงานกับ คุณภาพชีวิตในการทำงาน ของพนักงาน		สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน	ตามลำดับ 3) พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานมี ความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ของพนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ
13	2550	มงคล อย่างรัตน์ โชติ	ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ และแนวทางการลด อุบัติเหตุของการขนส่ง ด้วยรถโดยสารประจำทาง ระหว่างจังหวัดสุโขทัยกับ จังหวัดอื่นๆ	1) ศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิด อุบัติเหตุจากการขนส่งด้วย รถโดยสารประจำทาง 2) แสวงหาแนวทางในการ ลดอุบัติเหตุของการขนส่ง สินค้าด้วยรถโดยสารประจำ ทาง	กลุ่มผู้ประกอบการรถ โดยสารประจำทางประเภท รถโดยสารประจำทาง ระหว่างจังหวัดสุโขทัยกับ จังหวัดอื่นจำนวน 7 คนจาก บริษัททั้งหมด 7 บริษัท โดย ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง กลุ่มพนักงานขับรถโดยสาร ประจำทางในจังหวัดสุโขทัย จำนวน 60 คน โดยการสุ่ม แบบบังเอิญ กลุ่มประชาชน ในจังหวัดสุโขทัยที่ใช้บริการ โดยสารรถประจำทาง จำนวน 150 คน โดยการสุ่ม แบบบังเอิญ กลุ่มเจ้าหน้าที่ ขนส่งในจังหวัดสุโขทัย จำนวน 3 คน โดยการสุ่ม แบบเจาะจง รวม 220 คน	- ใช้แบบสอบถามในการเก็บ ข้อมูล - วิเคราะห์และประมวลผล ทางสถิติโดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ร้อยละ	1) ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุมี 5 ปัจจัย ดังนี้ 1.1 ปัจจัยด้านการใช้รถใช้ถนน เช่น ขับรถเร็วเกิน อัตราที่กฎหมายกำหนด แซงรถในที่คับขัน ไม่ให้ สัญญาณจอด ชะลอหรือเลี้ยว ขับรถตัดหน้าระยะ กระชั้นชิด ดื่มสุราหรือสารกระตุ้นก่อนหรือในขณะ ขับขี่ หลับในเนื่องจากพักผ่อนไม่เพียงพอ และ ความคุ้นเคยกับสภาพถนน ทำให้ประมาท 1.2 เป็นปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย ปริมาณผู้โดยสาร (บรรทุกเกิน) ความสว่างของ เส้นทางการเดินทางเวลากลางคืน ป้ายสัญญาณไฟ จราจรไม่ชัด และสภาพอากาศ 1.3 เป็นปัจจัยด้านความรู้และพฤติกรรมของ พนักงานขับรถ ประกอบด้วย คำอธิบายในการใช้ อุปกรณ์ไม่ชัดเจน การใช้อุปกรณ์สื่อสารระหว่างขับ รถ ขาดความรู้เรื่องป้ายจราจร การรับประทาน อาหารระหว่างขับรถ และการสนทนากันระหว่าง พนักงานขับรถ 1.4 เป็นปัจจัยด้านสภาพรถโดยสาร ประกอบด้วย ระบบเบรก สภาพยาง และระบบสัญญาณไฟของรถ สำหรับ

ลำดับ	ปี	ผู้แต่ง	ชื่อวิทยานิพนธ์	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
							<p>1.5 ปัจจัยที่ 5 เป็นปัจจัยด้านเครื่องอำนวยความสะดวกของรถโดยสารประกอบด้วย การติดตั้งเครื่องเสียงและโทรทัศน์ และเครื่องปรับอากาศ</p> <p>2) แนวทางการลดอุบัติเหตุของการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทาง มี 3 ปัจจัย ดังนี้</p> <p>2.1 ปัจจัยด้านการรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการขับขี่ปลอดภัยและถูกวิธี ประกอบด้วย อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการขับขี่อย่างถูกต้อง จับกุมผู้ฝ่าฝืนกฎจราจรอย่างเข้มงวด กวดขันจับกุมผู้ใช้ยาหรือสารกระตุ้นหรือสารเสพติด และรณรงค์เกี่ยวกับการขับขี่อย่างปลอดภัย เช่น เมาไม่ขับ คาดเข็มขัดนิรภัย ขับตามอัตราที่กฎหมายกำหนด</p> <p>2.2 ปัจจัยด้านสวัสดิการของพนักงานขับรถ ประกอบด้วย ให้รางวัลแก่พนักงานที่ไม่เกิดอุบัติเหตุ ให้พนักงานขับที่มีเวลาพักผ่อนอย่างเพียงพอ ให้พนักงานขับรถวันละไม่เกิน 8 ชั่วโมง</p> <p>2.3 และปัจจัยที่ 3 เป็นปัจจัยด้านความรับผิดชอบของพนักงานขับรถ ประกอบด้วย พนักงานขับรถต้องมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อชีวิต และทรัพย์สินของตนเองและผู้อื่น และตรวจเช็คสภาพรถอย่างสม่ำเสมอก่อนออกให้บริการ</p>

จากรายงานการวิจัยที่รวบรวมเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานพบว่า การวิจัยส่วนใหญ่ได้มีการศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของประชากร เช่น เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ การได้รับการอบรมหรือคำแนะนำ ทักษะคติตลอดจนการรับรู้แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ รวมถึงการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ เช่น การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรง การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรค ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ตามแผนความเชื่อไว้ในหัวข้อถัดไป

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ตามแผนความเชื่อด้านสุขภาพ

ผู้ทำการศึกษาวิจัยการรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรม โดยส่วนใหญ่ จะเป็นไปในลักษณะของการดูแลตนเอง เมื่อมีภาวะเจ็บป่วย เมื่อมีครรภ์ เกิดอุบัติเหตุ และการตรวจสุขภาพเพื่อป้องกันการเกิดโรค ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปงานวิจัยไว้ใน ตารางที่ 2.2 ดังนี้

ตารางที่ 2.2 สรุปการศึกษาวิจัยเกี่ยวข้องกับการรับรู้ตามแผนความเชื่อด้านสุขภาพ

ลำดับ	ปี	ผู้แต่ง	ชื่อวิทยานิพนธ์	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
1	1979	Rundall & Wheeler	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการรับวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ ในกลุ่มตัวอย่างวัยผู้ใหญ่แห่งเมืองทอมกีนส์	ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่	ผู้ใหญ่แห่งเมืองทอมกีนส์ จำนวน 232 คน	- ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล โดยรวบรวมทางไปรษณีย์	พบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรงของโรคกับการรับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$)
2	1990	Nemeck (1990)	ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับความถี่ของการตรวจเต้านมด้วยตนเองของกลุ่มนักธุรกิจหญิงแถบตะวันตกกลาง	ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับความถี่ของการตรวจเต้านม	กลุ่มนักธุรกิจหญิงแถบตะวันตกกลางจำนวน 30 คน	- รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพ ที่มีการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ - วิธีวิเคราะห์ปัจจัยและทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ครอนบัก และแบบทดสอบซ้ำ	พบความแปรปรวนในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง 25% โดย 23% เป็นการรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติ และ 2% เป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติ ซึ่งการรับรู้อุปสรรคจะทำให้ความถี่ในการตรวจเต้านมด้วยตนเองลดลง และไม่พบความแตกต่างของความถี่ในการปฏิบัติระหว่างผู้ที่มีอายุ ระดับการศึกษาและฐานะเศรษฐกิจต่างกัน ซึ่งได้มีได้ทำการศึกษาซ้ำ ในปี 1985 จากกลุ่มตัวอย่างหญิง จำนวน 677 ราย ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ประโยชน์ในการตรวจเต้านมด้วยตนเองจะมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3	2547	สุวดี พรหมรัตน์	ความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพและปัจจัยทางชีวสังคมกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ ของ	1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ปัจจัยทางชีวสังคมกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์	พนักงานผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ในเขตอุตสาหกรรม เครือซีเมนต์ไทย หนองแค จังหวัดสระบุรี จำนวน 315 คน ประกอบด้วย เพศชาย 243 คน เพศหญิง 72 คน ซึ่งได้มาโดย	- ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล - วิเคราะห์ทางสถิติโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ	1) พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการขับขี่รถจักรยานยนต์ อยู่ในระดับดี 2) พนักงานผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ มีการรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ การรับรู้ความรุนแรงในการเกิดอุบัติเหตุ การรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นสิ่งชักนำในการป้องกันอุบัติเหตุ

ลำดับ	ปี	ผู้แต่ง	ชื่อวิทยานิพนธ์	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
			พนักงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมศรีเชียงใหม่ หนองแค จังหวัดสระบุรี	2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุ จากการขับขี่รถจักรยานยนต์ของพนักงาน	การสุ่มแบบหลายขั้นตอน	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, F-test และค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน	และ ความสามารถแห่งตนในการปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุอยู่ในระดับมากและมีการรับรู้อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุในระดับน้อย 3) ความสามารถแห่งตนในการป้องกันอุบัติเหตุ สิ่ง ชักนำในการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ อายุ และรายได้ของครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) การรับรู้อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ จากการขับขี่รถจักรยานยนต์ มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 5) เพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 6) เพศ อายุ และความสามารถแห่งตนในการป้องกันอุบัติเหตุ สามารถร่วมกันทำนาย พฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 26.50
4	254ค	กฤตธีรา เครื่องนันทา	ความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรม การป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้าของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้า	1) ศึกษาถึงความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรม การป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้า 2) หาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรม การป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้า	พนักงานแผนกเย็บผ้าโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้า ขนาดกลางในจังหวัด เชียงใหม่จำนวน 238 คน	- รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดความเชื่อด้านสุขภาพและการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน โดยทำการ	1) ข้อมูลที่เก็บจากแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน คือข้อมูลส่วนบุคคล ความเชื่อด้านสุขภาพ และพฤติกรรม การป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้า ซึ่งค่าดัชนีผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาแบบสอบถามความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรม การป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้าได้เท่ากับ 0.93 และ 1.00 ตามลำดับ 2) ความเชื่อด้านสุขภาพทั้ง 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรงของการเกิด

ลำดับ	ปี	ผู้แต่ง	ชื่อวิทยานิพนธ์	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
						เก็บข้อมูลในระหว่าง ธ.ค. 2547 – ม.ค. 2548 - วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและหาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงอันดับแบบสเปียร์แมนและการทดสอบความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค(Cronbach's alpha coefficient) ของความเชื่อด้านสุขภาพแต่ละด้าน	อาการผิดปกติในระบบทางเดินหายใจ การรับรู้ประโยชน์และการรับรู้อุปสรรคของพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้า พบว่า กลุ่มตัวอย่างประมาณ 62-71% มีความเชื่อด้านสุขภาพในแต่ละด้านในระดับปานกลาง 15-19% ของกลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อด้านสุขภาพในแต่ละด้านในระดับสูง 3) ด้านพฤติกรรมการป้องกันอันตราย 71.4% ของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้าในระดับปานกลาง 12.2% ของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้าในระดับสูง 4) พบว่าความเชื่อด้านสุขภาพด้านการรับรู้ประโยชน์การป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม (rs=.164, p<.05) และการรับรู้อุปสรรคของพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้ามีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (rs=.195, p<.01)
5	2548	สุวณีย์ กุนอก	ความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการจราจรของคนวัยทำงาน ที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ ในจังหวัดนครราชสีมา	1) ศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการจราจร 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการจราจร 3) เปรียบเทียบความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการจราจรของคนวัยทำงานที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ ในจังหวัด	กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างจากคนวัยทำงานที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ ในจังหวัดนครราชสีมาแบบหลายขั้นตอน จำนวน 404 คน	- ใช้แบบสอบถามความเชื่อด้านสุขภาพ และแบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการจราจรในการเก็บข้อมูล - ใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation	1) คนวัยทำงานมีความเชื่อด้านสุขภาพในเรื่องการขับขี่รถจักรยานยนต์อยู่ในระดับที่สูง แต่ยังมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ โดยเฉพาะในเพศชาย ประกอบกับการมีความเชื่อที่ว่าอุบัติเหตุเป็นเรื่องของเวรกรรม โชคชะตา และไม่สามารถป้องกันได้ จึงขับขี่อย่างไม่ระมัดระวัง ซึ่งการป้องกันอุบัติเหตุนี้ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ จิตสำนึกแห่งความปลอดภัยจากผู้ขับขี่ทุกคน 2) ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจากการจราจรในผู้ใช้รถใช้ถนนต่อไป

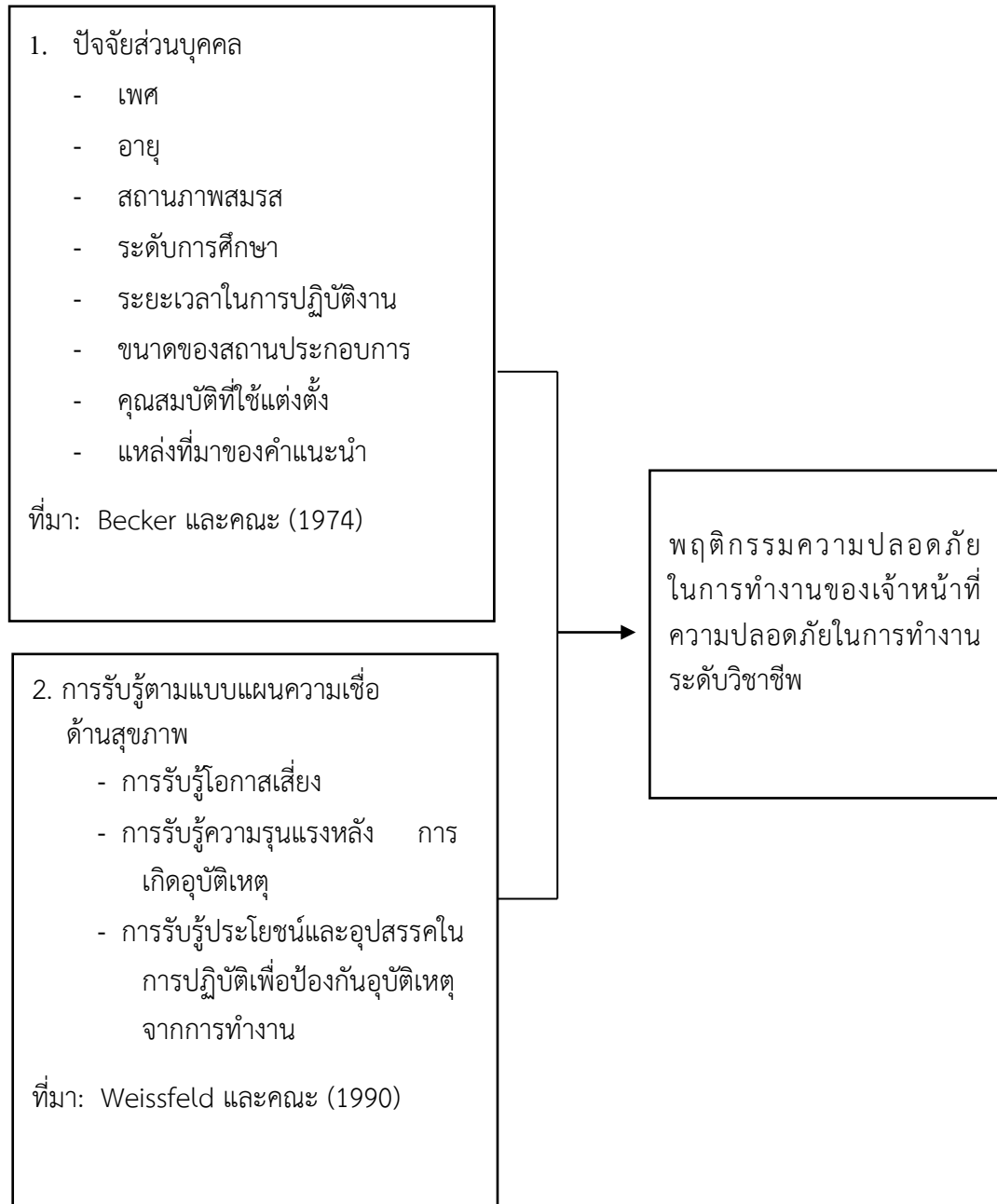
ลำดับ	ปี	ผู้แต่ง	ชื่อวิทยานิพนธ์	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
				นครราชสีมา ตามปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ สถานภาพ สมรส การศึกษา อาชีพ และประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุ		Coefficient) t-test และ F-test (ANOVA)	
6	2552	นราพรธม บุญเปล่ง	ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมในการป้องกันโรคซิฟิลิสของคณงานในโรงพยาบาลไม่พิน อำเภอเมืองจังหวัดสุรินทร์	1) ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคซิฟิลิสของคณงานในโรงพยาบาลไม่พิน 2) ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคซิฟิลิสของคณงานในโรงพยาบาลไม่พิน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมในการป้องกันโรคซิฟิลิสของคณงานในโรงพยาบาลไม่พิน	คณงานโรงพยาบาลไม่พิน ในอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 166 คน	- ใช้สัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น - วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติในการวิจัยประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน	1) พบว่าคณงานโรงพยาบาลไม่พินส่วนใหญ่มีการรับรู้ตามความเชื่อด้านสุขภาพทั้ง 3 ด้านคือ รับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค การรับรู้ถึงประโยชน์และอุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรค และการรับรู้ความรู้แรงของโรคอยู่ในระดับปานกลาง (70.48%, 66.27% และ 64.46% ตามลำดับ) และมีพฤติกรรมสุขภาพในการการป้องกันโรคซิฟิลิสอยู่ในระดับปานกลาง (75.90%) 2. พบว่าปัจจัยที่มีสหสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมในการป้องกันโรค คือ ลักษณะงาน ($r = .273$, $P < .1$) และเมื่อทำการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมสุขภาพโดยจำแนกตามลักษณะงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะงานสัมพันธ์กับฝุ่นโดยตรง และสัมพันธ์กับฝุ่นโดยอ้อมมีพฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคซิฟิลิส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($P = .000 < .01$) 3) กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีและไม่เคยมีประสบการณ์ที่บุคคลในครอบครัวป่วยด้วยโรคซิฟิลิสมีพฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = .049 < .05$)
7	2552	วัชระ ปานชื่น	ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพ กับพฤติกรรมในการป้องกันอุบัติเหตุจากการ	1) ศึกษาระดับความเชื่อด้านสุขภาพ และพฤติกรรมในการป้องกันอุบัติเหตุของอาสาสมัครในกลุ่มตัวอย่าง	อาสาสมัครมูลนิธิร่วมกตัญญู ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 310 คน	- ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล - วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ	1. ระดับความเชื่อด้านสุขภาพของอาสาสมัครมูลนิธิร่วมกตัญญู ในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับต่ำ 2. ระดับพฤติกรรมในการป้องกันอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานของอาสาสมัครมูลนิธิร่วมกตัญญู ในเขต

ลำดับ	ปี	ผู้แต่ง	ชื่อวิทยานิพนธ์	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
			ปฏิบัติงานของอาสาสมัคร มูลนิธิร่วมกตัญญูในเขต กรุงเทพมหานคร	2) ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างความเชื่อด้าน สุขภาพกับพฤติกรรม ป้องกันอุบัติเหตุของ อาสาสมัครในกลุ่มตัวอย่าง 3) เปรียบเทียบระดับ พฤติกรรมป้องกัน อุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัคร		สถิติ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน สถิติอนุमान ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) t-test และ F-test (ANOVA) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย รายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ่	กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับต่ำ 3. ความเชื่อด้านสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัครในระดับปานกลาง 4. ระดับพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุจากการ ปฏิบัติงานของอาสาสมัครมูลนิธิร่วมกตัญญู มีความ แตกต่างกันตามเพศ อายุ และประวัติการเกิด อุบัติเหตุจากการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนระดับการศึกษา และระยะเวลาในการ ปฏิบัติงาน ไม่มีความแตกต่างกัน
8	2547	วริศรา โสรัจจ์	ความสัมพันธ์ระหว่าง ความเชื่อด้านสุขภาพ การ ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และพฤติกรรมความ ปลอดภัยในการใช้สารเคมี กำจัดศัตรูพืชกับอาการแพ้ พิษสารเคมีเฉียบพลันของ เกษตรกรจังหวัดชัยภูมิ	1) ศึกษาความสัมพันธ์ของ ความเชื่อด้านสุขภาพ การใช้ สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และ พฤติกรรมความปลอดภัยใน การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และอาการแพ้พิษสารเคมี เฉียบพลันของเกษตรกร จังหวัดชัยภูมิ โดยนำแบบ แผนความเชื่อด้านสุขภาพ มาประยุกต์เป็นกรอบ แนวคิดในการศึกษา	ชาวนาในจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 338 คน	- ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล ระหว่าง ต.ค. – ธ.ค. 2546 - วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ด้วย Chi-Square Test และ Pearson Product Moment Correlation.	1) 83.3% ของเกษตรกรมีความเชื่อด้านสุขภาพอยู่ ในระดับปานกลาง มีพฤติกรรม ความปลอดภัยใน การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับต่ำ 2) เกษตรกรส่วนใหญ่มีอาการแพ้พิษสารเคมีชนิด เฉียบพลันตามระบบต่าง ๆ ได้แก่ ระบบประสาท (พบอาการอ่อนเพลีย ปวดศีรษะ) ระบบทางเดินหายใจ (พบอาการระคายเคืองจมูก ไอ) ระบบทางเดินอาหาร (พบอาการคลื่นไส้-อาเจียน) อาการทางตา (พบอาการ ระคายเคืองตา) อาการทางผิวหนัง (พบผิวหนังมีผื่นแดง) 3) การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมความ ปลอดภัยในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมความปลอดภัยใน การใช้สารเคมีกำจัด ศัตรูพืชอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=-0.176, p < 0.001$) 4) พฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ได้แก่ ความถี่ของการใช้สารเคมี, ระยะเวลาการใช้สารเคมี, ความเข้มข้นของสารเคมีและวิธี การใช้สารเคมี มี ความสัมพันธ์กับอาการแพ้พิษสารเคมีเฉียบพลัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 5) เสนอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงปัจจัยใน

ลำดับ	ปี	ผู้แต่ง	ชื่อวิทยานิพนธ์	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
							การให้ความรู้ที่เหมาะสมเพื่อก่อให้เกิดพฤติกรรม ความปลอดภัยในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และ พัฒนารูปแบบเครื่องมือป้องกันสารเคมีส่วนบุคคลแก่ เกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมเกษตรกรที่ไม่ใช้สารเคมีกำจัด ศัตรูพืช

จากรายงานการวิจัยที่รวบรวมมาแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมป้องกันสุขภาพ โดยพบว่า การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดโรค การรับรู้ประโยชน์จะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติ ส่วนพฤติกรรมดูแลตนเองเมื่อมีภาวะเจ็บป่วยมักจะมีสัมพันธ์กับการรับรู้ความรุนแรงของโรค โอกาสเสี่ยงในการเกิดโรคและการรับรู้ประโยชน์ในการปฏิบัติ ส่วนการรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติจะมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการปฏิบัติ กล่าวคือ หากบุคคลมีการรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติมากจะมีพฤติกรรมที่จะไม่ป้องกันสุขภาพนั่นเอง

2.8 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวนสถานประกอบการทั้งหมด 1,274 แห่ง มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ จำนวน 84 คน

3.2 การเก็บข้อมูล

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพทั้งหมด ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี และได้ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายกับสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ขนาดของสถานประกอบการ คุณสมบัติที่ใช้แต่งตั้ง เป็นแบบให้เติมข้อความ ข้อ 2 ข้อ 5 และข้อ 7 และตรวจรายการ (Check list) ข้อ 1 ข้อ 3-4 ข้อ 6 และข้อ 8 เป็นการวัดการได้รับคำแนะนำจากแหล่งที่มาของคำแนะนำ ซึ่งมี 6 ข้อย่อย โดยคำถามแบบ rating scale ตามแบบ likert scale ซึ่งเป็นมาตรวัดที่ให้เลือกตอบ 5 ระดับ โดยแบ่งระดับการได้รับคำแนะนำเป็น

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

ตอนที่ 2 แบบวัดการรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ โดยคำถามแบบ rating scale ตามแบบ likert scale ซึ่งเป็นมาตรวัดที่ให้เลือกตอบ 5 ระดับ โดยสร้างข้อคำถามแยก ดังนี้

2.1 การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุเป็นข้อคำถาม 10 ข้อให้เลือกตอบ 5 ระดับ ตามโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุ ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

2.2 การรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ สร้างเป็นข้อคำถาม โดยแบบสอบถามใช้เกณฑ์การพิจารณาตามของ ชัยวัฒน์ ทิพย์ลัมย์ (2543) จำนวน 10 ข้อให้เลือกตอบ 5 ระดับ ตามระดับความรุนแรงต่องานและครอบครัว ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

2.3 การรับรู้ประโยชน์ และการรับรู้อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ สร้างเป็นข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ ให้เลือกตอบ 5 ระดับ ตามความเห็น คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน
เห็นด้วย	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากตอนที่ 1 ในส่วนของแหล่งที่มาของคำแนะนำ และตอนที่ 2 แล้ว จึง แจกแจงความถี่โดยใช้คะแนนของกลุ่มตัวอย่างแบ่งระดับการรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ออกเป็น 3 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

$$\frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแปลความหมายของระดับคะแนนได้ ดังนี้

ระดับความถี่ของแหล่งที่ได้รับคำแนะนำ และระดับความเชื่อตามแผนความเชื่อด้านสุขภาพ	ระดับคะแนน
มาก	5.00 - 3.67
ปานกลาง	3.66 - 2.34
น้อย	2.33 - 1.00

ตอนที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานเป็นแบบสอบถามที่สร้างจากรวบรวมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จำนวน 12 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนนความถี่ในการปฏิบัติ ดังนี้

ทุกครั้ง	5	คะแนน
บ่อยครั้ง	4	คะแนน
ปฏิบัติบางครั้ง	3	คะแนน
นานๆครั้ง	2	คะแนน
ไม่เคยกระทำ	1	คะแนน

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้ว จะใช้คะแนนของกลุ่มตัวอย่างแบ่งระดับตามพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานออกเป็น 3 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

$$\frac{(\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

จากเกณฑ์ ดังกล่าว สามารถแปลความหมายของระดับคะแนนได้ ดังนี้

ระดับความถี่ของการแสดงพฤติกรรมด้านความปลอดภัย	ระดับคะแนน
มาก	5.00 - 3.67
ปานกลาง	3.66 - 2.34
น้อย	2.33 - 1.00

3.4 การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างสำหรับการวิจัยไปทดสอบความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่น ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องหาความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (Content validity) ของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาคั้งนี้หรือไม่ และนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นเพื่อดำเนินการต่อไป

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยหาความเชื่อมั่นโดยนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบกับประชากรในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ เช่น เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับหัวหน้างาน เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับบริหาร โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive) คือเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะเป็นใครก็ได้ที่มีลักษณะตามความต้องการของผู้วิจัย โดยอาจจะกำหนดเป็นคุณลักษณะเฉพาะเจาะจงลงไปจำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำแบบทดสอบทั้งหมดที่ได้ มาทำการวิเคราะห์ เพื่อหาความเชื่อมั่นรายข้อ (Item analysis) โดยวิธีการหาความสอดคล้องภายใน โดยใช้สูตรของ Person's product moment correction และหาความเชื่อมั่นรวมโดยวิธีการของ Cronbach

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน สุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ไปยังผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรบุคคล
2. ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ โดยให้ระยะเวลาในการทำแบบสอบถาม 2 อาทิตย์ และส่งคืนผู้วิจัย ทางไปรษณีย์โดยผู้วิจัยได้แนบซองและเจ้าหน้าที่พร้อมส่งกลับ
3. ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้คืนมาจำนวน 84 ชุด
4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 3 มาวิเคราะห์ทางสถิติ

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical packages for social science PC)

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าร้อยละ สถิติ (Percentage) ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้แปลความหมายของข้อมูลต่างๆ
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้อธิบายลักษณะการกระจายของข้อมูล

4. ค่า t-test ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรต้นของพฤติกรรมความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งใช้สำหรับตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส คุณสมบัตินิติการใช้แต่งตั้ง และระดับการศึกษา

5. ONE WAY ANOVA, ค่า F-test ใช้ทดสอบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระมากกว่า 2 ค่าขึ้นไป ได้แก่ อายุ แหล่งที่มาของคำแนะนำ การรับรู้โอกาสความเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรค และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

6. ทดสอบความสัมพันธ์โดยวิธีของ Pearson's product moment correlation coefficient ใช้หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
- ส่วนที่ 2 การรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ
- ส่วนที่ 3 พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน
- ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 84 คน หรือคิดเป็นร้อยละร้อยของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพทั้งหมด

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรหรือคุณลักษณะของประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อายุงาน ขนาดสถานประกอบการ คุณสมบัติที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับวิชาชีพ จากแหล่งต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 4.1 และ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยส่วนบุคคล	ผล
1. เพศ (จำนวน, %)	
ชาย	50 (59.5)
หญิง	34 (40.5)
รวม	84 (100)
2. อายุ (ปี)	
Mean \pm SD	34.5 \pm 8.4
(min - max)	23 - 59
3. ระดับการศึกษา (จำนวน, %)	
มัธยมตอนปลาย (ม. 6) - ปวช., ปวท.	-
ปวส.-อนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	15 (17.8)
ปริญญาตรี	66 (78.6)
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	3 (3.6)
4. สถานภาพการสมรส (จำนวน, %)	
โสด	22 (26.2)
แต่งงานแล้ว	57 (67.8)
หม้าย	-
หย่าหรือแยกกัน	5 (6.0)

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ผล
5. อายุงาน (ปี)	
Mean \pm SD	8.4 \pm 6.2
(min - max)	1 - 25
6. ขนาดสถานประกอบการ (จำนวน, %)	
50-99 คน (ขนาดเล็ก)	9 (10.7)
100-499 คน (ขนาดกลาง)	64 (76.2)
500 ขึ้นไป คน (ขนาดใหญ่)	11 (13.1)
7. คุณสมบัติที่ได้รับการแต่งตั้งเป็น จป.วิชาชีพ (จำนวน, %)	
สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือชวอนามัยหรือเทียบเท่า	51 (60.7)
ผ่านการอบรมจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	33 (39.3)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ประมาณร้อยละ 60 (50 คน) มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 34.5 ปี โดยอายุต่ำสุดและสูงสุดที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพคือ 23 และ 59 ปีตามลำดับ โดยเกือบร้อยละ 80 (66 คน) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ส่วนมากมีสถานภาพสมรสแล้วถึงร้อยละ 68 (57 คน) อายุการทำงานของกลุ่มที่ทำการในการศึกษาครั้งนี้มีอายุเฉลี่ยประมาณ 8 ปี 6 เดือน อายุการทำงานต่ำสุดอยู่ที่ 1 ปีและสูงสุดอยู่ที่ 25 ปี เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 100 ถึง 499 โดยมีจำนวนถึงร้อยละ 76.2 (64 แห่ง) และเกือบร้อยละ 61 (51 คน) ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในกลุ่มนี้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษา

ข้อมูลที่แสดงถึงแหล่งที่มาของคำแนะนำเรื่องความปลอดภัยในการทำงานได้มีการนำเสนอไว้ในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแหล่งที่มาของคำแนะนำ

แหล่งที่มาของคำแนะนำ	\bar{X} .	SD	ระดับ
1. เจ้าหน้าที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	3.49	0.81	ปานกลาง
2. ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชา	3.10	0.94	ปานกลาง
3. เพื่อนร่วมงาน	2.93	0.90	ปานกลาง
4. บุคคลในครอบครัว	2.05	0.81	น้อย
5. สื่อต่างๆ			
5.1 เอกสาร	3.65	1.00	ปานกลาง
5.2 สิ่งตีพิมพ์	3.29	0.99	ปานกลาง
5.3 ป้ายต่างๆ	2.83	1.13	ปานกลาง
5.4 โทรทัศน์	2.52	0.88	ปานกลาง
5.5 วิทยุ	2.05	0.99	น้อย
6. มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	3.32	1.23	ปานกลาง
รวม	2.96	0.67	ปานกลาง

ข้อมูลในตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีอาศัยแหล่งคำแนะนำเรื่องความปลอดภัยในการทำงานจากเจ้าหน้าที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมากที่สุด ($\bar{X} = 3.49$) ตามด้วยมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.32$) และผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 3.10$) ส่วนแหล่งที่ได้รับคำแนะนำน้อยที่สุดคือบุคคลในครอบครัว ($\bar{X} = 2.05$)

หากพิจารณาเฉพาะแหล่งข้อมูลจากสื่อต่างๆด้านความปลอดภัยในการทำงานพบว่าเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้รับคำแนะนำจากสื่อเอกสารมากที่สุด ($\bar{X} = 3.65$) ตามจากสิ่งตีพิมพ์ ($\bar{X} = 3.29$) และป้ายต่างๆ ($\bar{X} = 2.83$) และแหล่งที่มาขอคำแนะนำที่ได้รับข้อมูลน้อยที่สุดคือจากวิทยุ ($\bar{X} = 2.05$)

ส่วนที่ 2 การรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ

การรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นระดับการรับรู้ส่วนบุคคลถึงความเสี่ยงที่เขามีโอกาสเกิดอุบัติเหตุ โดยข้อมูลได้แสดงในตารางที่ 4.3 2) การรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุซึ่งเป็นการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพถึงระดับความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุจากการ

ทำงานหรือจากผลกระทบของการเกิดอุบัติเหตุตั้งข้อมูลแสดงไว้ในตารางที่ 4.4 และส่วนสุดท้าย คือ การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ เป็นการประเมินส่วนบุคคลที่มีต่อประโยชน์และอุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพที่แสวงหาวิธีการปฏิบัติไม่ให้เกิดอุบัติเหตุหรือป้องกันไม่ให้อุบัติเหตุ และการคาดการณ์ล่วงหน้าต่ออุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุตั้งข้อมูลแสดงไว้ในตารางที่ 4.5

การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ

การปฏิบัติ	\bar{X} .	SD	ระดับ
1. การวางสิ่งของเกะกะบนพื้นอาคาร	3.81	1.06	มาก
2. การสวมรองเท้าแตะขณะปฏิบัติงาน	4.18	1.02	มาก
3. ทำงานอยู่ใกล้แหล่งสะสมของเชื้อโรค	3.79	1.14	มาก
4. การแบกหรือยกของที่มีน้ำหนัก มากโดยลำพังคนเดียว	4.10	0.98	มาก
5. การใช้ท่าทางในการทำงานที่ไม่ถูกต้องเป็นเวลานานๆ	4.04	0.86	มาก
6. สารเคมีหกรั่วไหลขณะปฏิบัติงาน	4.06	1.33	มาก
7. ไม่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันขณะปฏิบัติงาน	4.19	0.96	มาก
8. แสงสว่างจ้าเกินไปขณะปฏิบัติงาน	3.58	1.20	ปานกลาง
9. ความร้อนสูงเกินไปบริเวณที่ทำงาน	3.69	1.24	มาก
10. เสียงดังมากๆ ขณะปฏิบัติงาน	4.05	1.10	มาก
รวม	3.95	0.97	มาก

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีระดับการรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) และหากเมื่อพิจารณาแยกตามประเด็นการรับรู้ความเสี่ยงที่มีระดับมาก 3 ลำดับประกอบด้วยการรับรู้ความเสี่ยงจากการไม่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.19$) การสวมรองเท้าแตะขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.18$) และการแบกหรือยกของที่มีน้ำหนักมากโดยลำพังคนเดียว ($\bar{X} = 4.10$) ส่วนการรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุที่น้อยที่สุดคือ แสงสว่างจ้าเกินไปขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.58$)

การรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ

ระดับความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ	\bar{X} .	SD	ระดับ
1. ตาย	3.10	1.85	ปานกลาง
2. สูญเสียอวัยวะ	3.13	1.77	ปานกลาง
3. พิการทุพพลภาพ	2.98	1.75	ปานกลาง
4. เป็นโรคจากการทำงาน	3.21	1.24	ปานกลาง
5. เสียเวลา	3.06	1.45	ปานกลาง
6. รู้สึกกลัวที่จะทำงานนั้นอีก	3.15	1.36	ปานกลาง
7. สูญเสียความเชื่อมั่นในตนเอง	3.07	1.25	ปานกลาง
8. ความสามารถทางร่างกายลดลง	2.88	1.31	ปานกลาง
9. มีความวิตกกังวล	2.94	1.31	ปานกลาง
10. เป็นภาระให้ผู้อื่นดูแล	2.99	1.48	ปานกลาง
รวม	3.05	1.33	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่ารับรู้ระดับความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานโดยรวมของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) การรับรู้ความรุนแรงหลักเกิดอุบัติเหตุสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การเป็นโรคจากการทำงาน ($\bar{X} = 3.21$) ความรู้สึกกลัวที่จะทำงานนั้นอีก ($\bar{X} = 3.15$) และ การสูญเสียอวัยวะ ($\bar{X} = 3.13$) โดยมี การรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุระดับน้อยที่สุดคือ ความสามารถทางร่างกายลดลง ($\bar{X} = 2.88$)

การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ

ตารางที่ 4.5 ตารางแสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ

การรับรู้ประโยชน์	\bar{X} .	SD	ระดับ
1. การทำงานทุกครั้งจะต้องเสี่ยง จึงจะได้ผลผลิตสูง	4.67	0.47	มาก
2. การทำงานที่ถูกรื้อและ ถูกขึ้นตอน สามารถลดอุบัติเหตุได้	4.65	0.72	มาก
3. การทำงานเสี่ยงไม่จำเป็นต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	4.86	0.47	มาก
4. การไม่ต่อระบบสายกราวด์ หรือสายดินไม่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ	4.70	0.55	มาก
5. การใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ ที่ไม่เหมาะสมกับงานสามารถก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้	4.40	0.96	มาก
รวมการรับรู้ประโยชน์	4.66	0.29	มาก
การรับรู้อุปสรรค	\bar{X} .	SD	ระดับ
6. ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญด้านความปลอดภัย	2.68	1.46	ปานกลาง
7. ไม่มีการตั้งเป้าหมายในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อย่างชัดเจน	2.61	1.39	ปานกลาง
8. สถานประกอบการไม่มีนโยบายด้านความปลอดภัยที่สามารถป้องกันอุบัติเหตุได้	2.48	1.39	ปานกลาง
9. การประชุมคณะกรรมการความปลอดภัยทุกเดือนไม่มีผลต่อการลดอุบัติเหตุ	2.07	0.99	น้อย
10. การวางแผนโรงงานไม่สามารถลดการเกิดอุบัติเหตุได้	2.04	0.80	น้อย
รวมการรับรู้อุปสรรค	2.37	1.04	ปานกลาง
รวมการรับรู้ประโยชน์และการรับรู้อุปสรรค	4.14	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีระดับการรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันอุบัติเหตุโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) โดยการรับรู้ประโยชน์สูงสุด 3 ลำดับแรก คือ การทำงานเสี่ยงไม่จำเป็นต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) การไม่ต่อ

ระบบสายกราวด์ หรือสายดินทำให้เกิดอุบัติเหตุ ($\bar{X} = 4.70$) และการทำงานทุกครั้งไม่จำเป็นต้องเสี่ยง เพื่อให้ได้ผลผลิตสูง ($\bar{X} = 4.67$) และระดับการรับรู้ประโยชน์น้อยที่สุด คือ การใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ ที่ไม่เหมาะสมกับงานสามารถก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ ($\bar{X} = 4.40$)

ส่วนการรับรู้อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.37$) การรับรู้อุปสรรคที่สูง 3 ลำดับแรกประกอบด้วย การที่ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญด้านความปลอดภัย ($\bar{X} = 2.68$) ไม่มีการตั้งเป้าหมายในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 2.61$) และสถานประกอบการไม่มีนโยบายด้านความปลอดภัยที่สามารถป้องกันอุบัติเหตุได้ ($\bar{X} = 2.48$) โดยการรับรู้อุปสรรคเกี่ยวกับการวางผังโรงงานไม่สามารถลดการเกิดอุบัติเหตุได้มีระดับการรับรู้อุปสรรคในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 2.04$)

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำหรือการแสดงออกของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานด้านต่างๆ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

การปฏิบัติ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ได้ตรวจสอบและเสนอแนะให้นายจ้างปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน	4.45	0.91	มาก
2. ได้วิเคราะห์งานเพื่อชี้บ่งอันตรายรวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันขั้นตอนการทำงานอย่างปลอดภัยเสนอต่อนายจ้าง	4.30	0.94	มาก
3. ได้ประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการทำงาน	4.29	0.89	มาก
4. ได้วิเคราะห์แผนงานโครงการรวมทั้งข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่างๆ และเสนอแนะมาตรการความปลอดภัยในการทำงาน นายจ้าง	4.10	1.03	มาก
5. ได้ตรวจประเมินการปฏิบัติงานของสถานประกอบกิจการให้เป็นไปตามแผนงานโครงการหรือมาตรการความปลอดภัยในการทำงาน	4.35	0.95	มาก
6. ได้แนะนำให้ลูกจ้างปฏิบัติตามข้อบังคับและคู่มือความปลอดภัยในการทำงาน	4.50	0.80	มาก
7. ได้แนะนำ ฝึกสอน อบรมลูกจ้างเพื่อให้การปฏิบัติงานปลอดภัยจากเหตุอันจะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการทำงาน	4.30	1.00	มาก
8. ตรวจวัดและประเมินสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่ขึ้นทะเบียนกับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	4.38	1.07	มาก
9. เสนอแนะต่อนายจ้างเพื่อให้มีการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานที่เหมาะสมกับสถานประกอบกิจการ และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	4.35	0.84	มาก
10. ตรวจสอบหาสาเหตุ และวิเคราะห์การประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุ เดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงาน และรายงานผล รวมทั้งเสนอแนะต่อนายจ้างเพื่อป้องกัน การเกิดเหตุโดยไม่ซ้ำซ้ำ	4.49	0.91	มาก

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมความปลอดภัย
ในการทำงาน (ต่อ)

การปฏิบัติ	\bar{X}	SD	ระดับ
11. รวบรวมสถิติ วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงาน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ อันเนื่องมาจากการทำงานของลูกจ้าง	4.55	0.91	มาก
12. ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานอื่นตามที่นายจ้างมอบหมาย	4.65	0.48	มาก
รวม	4.39	0.78	มาก

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) โดยการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานตามที่นายจ้างมอบหมายมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) ตามด้วยการรวบรวมสถิติ วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำรายงาน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานของลูกจ้าง ($\bar{X} = 4.55$) และการให้แนะนำให้ลูกจ้างปฏิบัติตามข้อบังคับและคู่มือความปลอดภัยในการทำงาน ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานที่มีระดับน้อยที่สุด คือ การวิเคราะห์แผนงานโครงการรวมทั้งข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่างๆ และเสนอแนะมาตรการความปลอดภัยในการทำงานต่อนายจ้าง ($\bar{X} = 4.10$)

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานต่างกัน

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

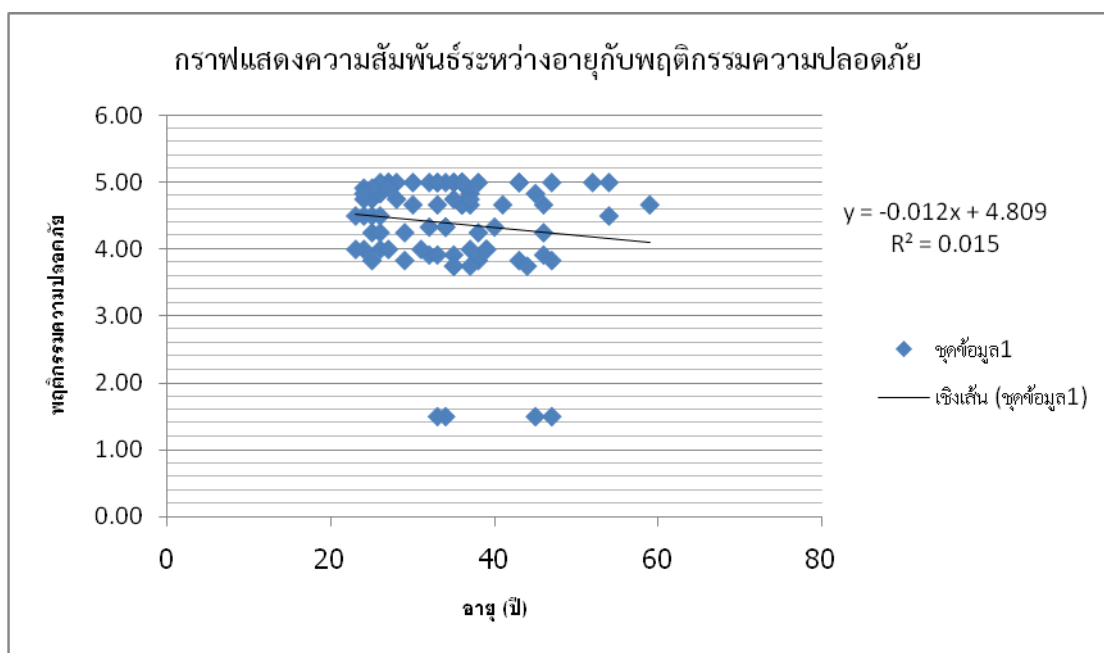
(n = 84)

เพศ	จำนวน	\bar{X} .	SD	t	p
ชาย	50	4.3483	0.735	-0.602	0.549
หญิง	34	4.4534	0.854		

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าเพศต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.549$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีอายุที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลต่อพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แผนผังการกระจาย (Scatter plot) เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานพบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยมีความสัมพันธ์แบบสหสัมพันธ์ทางลบ (Negative Correlation) กล่าวคือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพที่มีอายุที่เพิ่มขึ้นจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจะลดลง ดังภาพแสดงที่ 4.1 ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานจากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่าอายุที่เพิ่มขึ้นไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญ

ภาพที่ 4.1 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมความปลอดภัย

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพใน เขตจังหวัด สุราษฎร์ธานี

(n = 84)

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F	p
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (b)	2	1.411	0.705	1.157	0.320
ความแตกต่างภายในกลุ่ม (w)	81	49.381	0.610		
รวม	83	50.791			

จากตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานไม่ต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานต่างกัน

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

(n = 84)

สถานภาพการสมรส	จำนวน	\bar{X}	SD	t	p
โสด	22	4.4583	0.751	0.508	0.613
แต่งงานแล้ว	57	4.3567	0.814		

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าสถานภาพการสมรสที่ต่างกันของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.613$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานต่างกัน

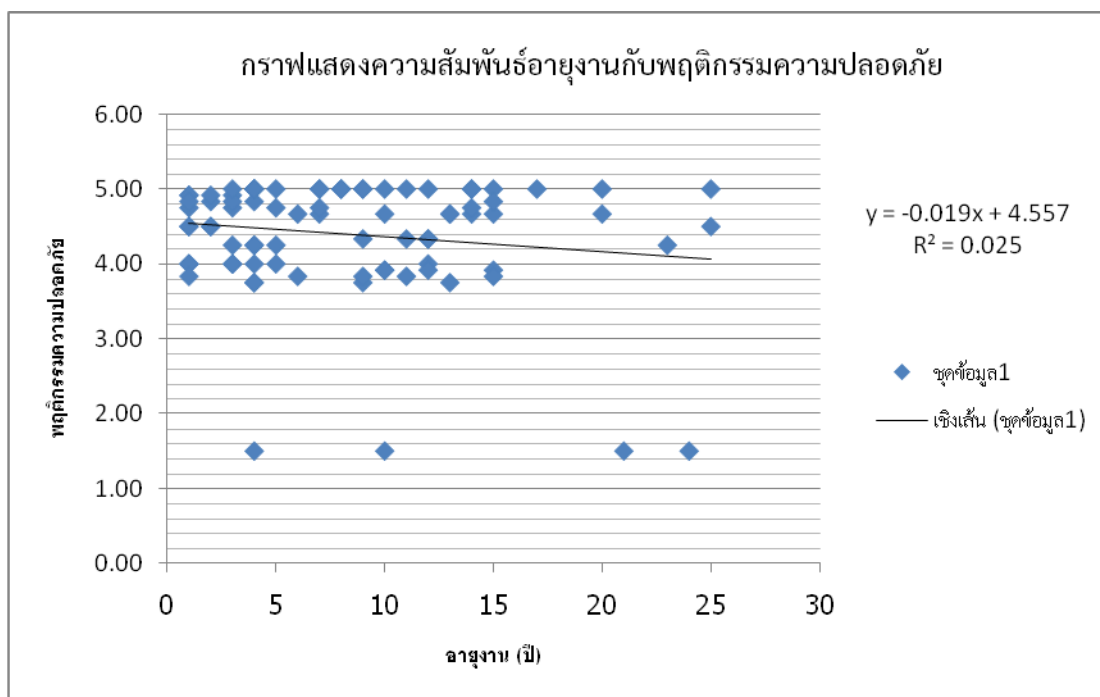
ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตามระดับการศึกษากับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

(n = 84)

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{X}	SD	t	p
ปวส.- อนุปริญาตรีหรือเทียบเท่า	15	4.4333	0.461	0.231	0.818
ปริญาตรีขึ้นไป	69	4.3816	0.838		

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีความแตกต่างด้านพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.818$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีอายุงานที่เพิ่มขึ้นมีผลต่อพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน

ภาพที่ 4.2 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุงานกับพฤติกรรมความปลอดภัย

แผนผังการกระจาย (Scatter plot) แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างอายุงานกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพว่ามีความสัมพันธ์เป็นแบบสหสัมพันธ์ทางลบ (Negative Correlation) ซึ่งจะเห็นได้ว่าเมื่ออายุงานเพิ่มมากขึ้นพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจะลดลง

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ระหว่างอายุงานกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของ
เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

(n = 84)

แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F	p
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (b)	12	18.676	1.556	2.2629	0.006
ความแตกต่างภายในกลุ่ม (w)	71	42.026	0.592		
รวม	83	60.702			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีอายุงานที่เพิ่มขึ้นจะมีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ($p = 0.06$)

สมมติฐานที่ 6 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพที่มีคุณสมบัติที่ใช้ประกาศแต่งตั้งแตกต่างกันมีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานต่างกัน

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติที่ใช้แต่งตั้งกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

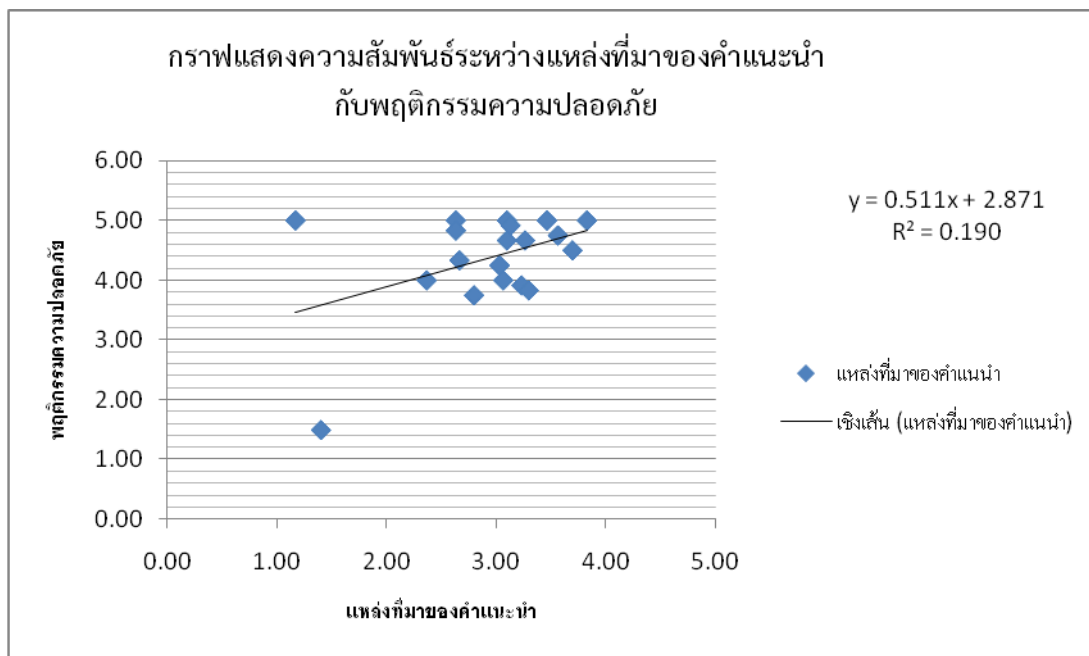
(n = 84)

คุณสมบัติที่ใช้แต่งตั้ง	จำนวน	\bar{X} .	SD	t	p
สำเร็จการศึกษาอาชีวอนามัยหรือเทียบเท่า	51	4.3611	0.720	-0.431	0.667
ผ่านการอบรมโดยกรมสวัสดิการฯ	33	4.4369	0.880		

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าคุณสมบัติที่ใช้แต่งตั้งที่แตกต่างกันของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีไม่มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p = 0.667$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 7 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพที่ได้รับคำแนะนำจากแหล่งคำแนะนำมีผลต่อพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน

ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งที่มาของคำแนะนำกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังแสดงในภาพที่ 4.3

ภาพที่ 4.3 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งที่มาของคำแนะนำกับพฤติกรรมความปลอดภัย

แผนผังการกระจาย (Scatter plot) แสดงให้เห็นว่าการได้รับคำแนะนำจากแหล่งที่มาของคำแนะนำด้านความปลอดภัยมีผลกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นแบบสหสัมพันธ์ทางบวก (Positive Correlation) ซึ่งหมายถึงการได้รับคำแนะนำด้านความปลอดภัยในการทำงานที่เพิ่มขึ้นจะมีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งที่มาที่ได้รับคำแนะนำด้านความปลอดภัยกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

(n = 84)

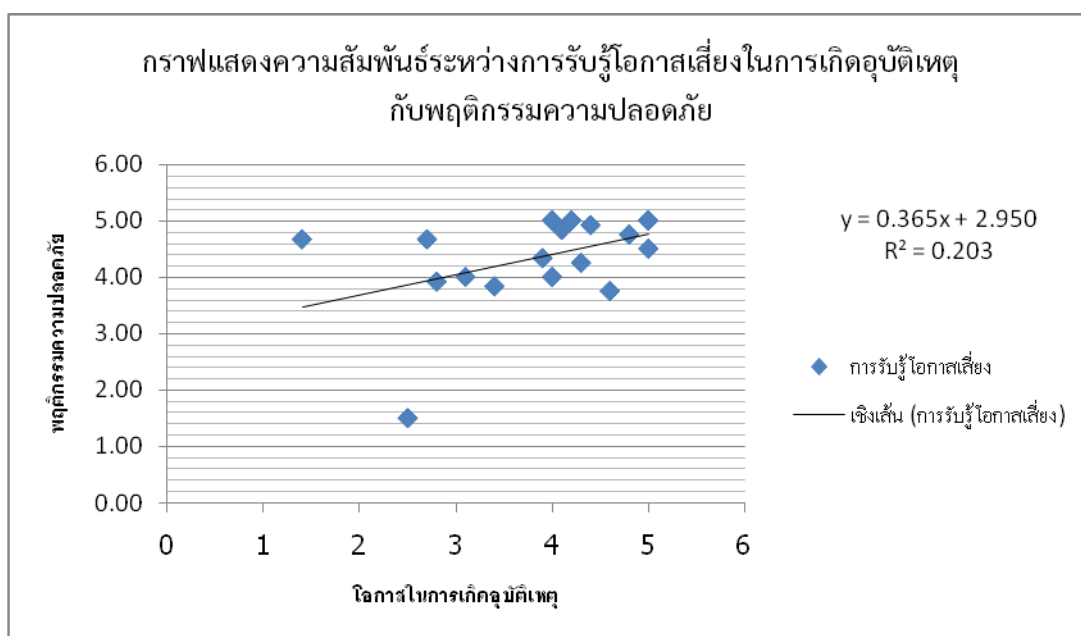
แหล่งความแปรปรวน	DF	SS	MS	F	p
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (b)	2	12.1668	6.0834	12.7575	0.0000*
ความแตกต่างภายในกลุ่ม (w)	81	38.6246	0.4768		
รวม	83	50.7913			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การได้รับคำแนะนำด้านความปลอดภัยมีผลทำให้พฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานต่างกันของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

สมมติฐานที่ 8 การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ

ความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีความสัมพันธ์เป็นแบบสหสัมพันธ์ทางบวก (Positive Correlation) ดังแสดงในภาพที่ 4.4 กล่าวคือ การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุมากขึ้นทำให้พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานเพิ่มมากขึ้นด้วย

ภาพที่ 4.4 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุกับพฤติกรรมความปลอดภัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ระหว่าง การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ และ พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ดังแสดงในตารางที่ 4.14 และ 4.15

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of determination: R²) ระหว่างตัวแปรอิสระ (การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ) และตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ)

R	R Square	Adjusted	Std. Error of the Estimate	Change Statistics					Durbin-Watson
		R Square		R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change	
.451	.203	.193	.703	.203	20.880	1	82	.000*	2.365

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of determination: R²) และนัยสำคัญทางสถิติของค่า F สามารถตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระ (การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ) ได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งจากตารางที่ 4.14 ค่า R² สามารถอธิบาย การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ) ได้ร้อยละ 20.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. F change = 0.000, p < 0.05) ดังนั้นจึงสามารถพยากรณ์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพได้จากการรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าสถิติวิเคราะห์ถดถอยระหว่างตัวแปรอิสระ (การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ) และตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ)

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	2.950	.324		9.092	.000*
การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ	.365	.080	.451	4.570	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 แสดงค่าสถิติวิเคราะห์ถดถอยระหว่างตัวแปรอิสระ (การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ) และตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ) พบว่าค่าคงที่เท่ากับ 2.950 และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .365 และผลของการวิเคราะห์ค่าสถิติ t พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติกล่าวคือค่า Sig.มีค่าน้อย 0.05 ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% แสดงว่าการรับรู้โอกาสความเสี่ยงมีผลต่อการเพิ่มค่าพฤติกรรม

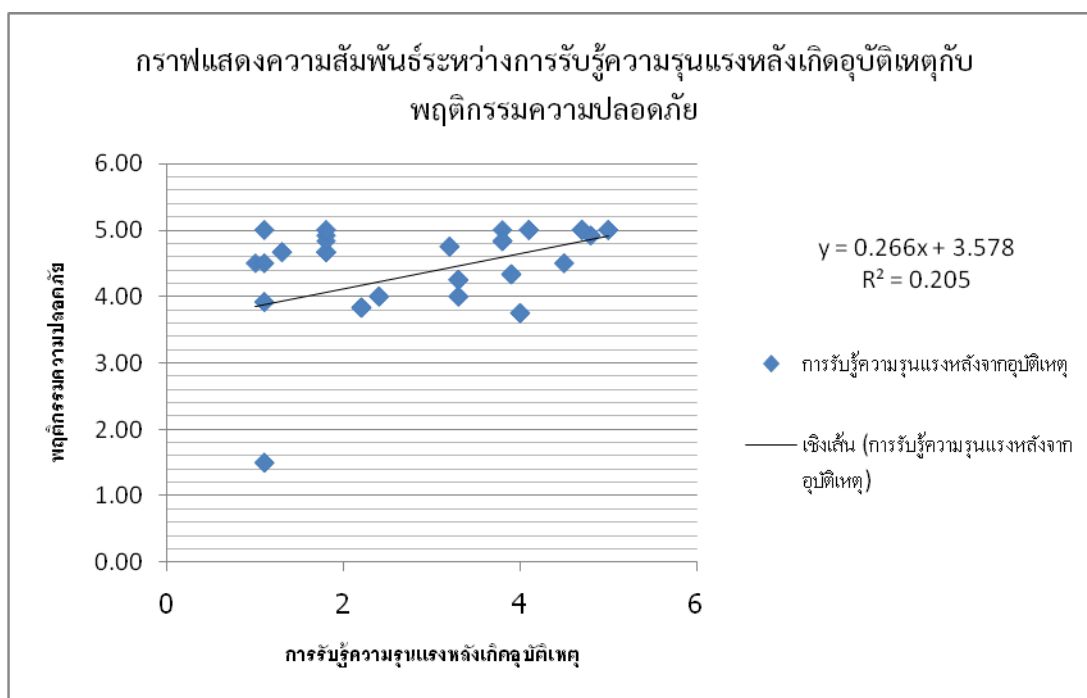
ความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 4.15 ค่าสัมประสิทธิ์ต่างๆ สามารถเขียนรูปของสมการ ได้ดังนี้

$$Y (\text{พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน}) = 365 \times (\text{การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ}) + 2.950$$

จากสมการข้างต้นสามารถอธิบายได้ว่าหากการรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.365 หน่วย

สมมติฐานที่ 9 การรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังแสดงในภาพที่ 4.5

ภาพที่ 4.5 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แผนผังการกระจาย (Scatter plot) แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุมีความสัมพันธ์เชิงบวก (Positive Correlation) กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี กล่าวคือการรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุที่เพิ่มขึ้นจะทำให้พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานเพิ่มมากขึ้นด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ระหว่างการเรียนรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ดังแสดงในตารางที่ 4.16 และ 4.17

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of determination: R²) ระหว่างตัวแปรอิสระ (การเรียนรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ) และตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ)

R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics					Durbin-Watson
				R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change	
.453	.205	.196	.702	.205	21.175	1	82	.000*	1.971

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of determination: R²) และนัยสำคัญทางสถิติของค่า F สามารถตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระ (การเรียนรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ) ได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งจากตารางที่ 4.16 ค่า R² สามารถอธิบาย การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ) ได้ร้อยละ 19.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. F change = 0.000, p < 0.05) ดังนั้นจึงสามารถพยากรณ์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพได้จากการเรียนรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าสถิติวิเคราะห์ถดถอยระหว่างตัวแปรอิสระ (การเรียนรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ) และตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ)

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	3.578	.193		18.585	.000
การเรียนรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ	.266	.058	.453	4.602	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 แสดงค่าสถิติวิเคราะห์ถดถอยระหว่างตัวแปรอิสระ (การเรียนรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ) และตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ)

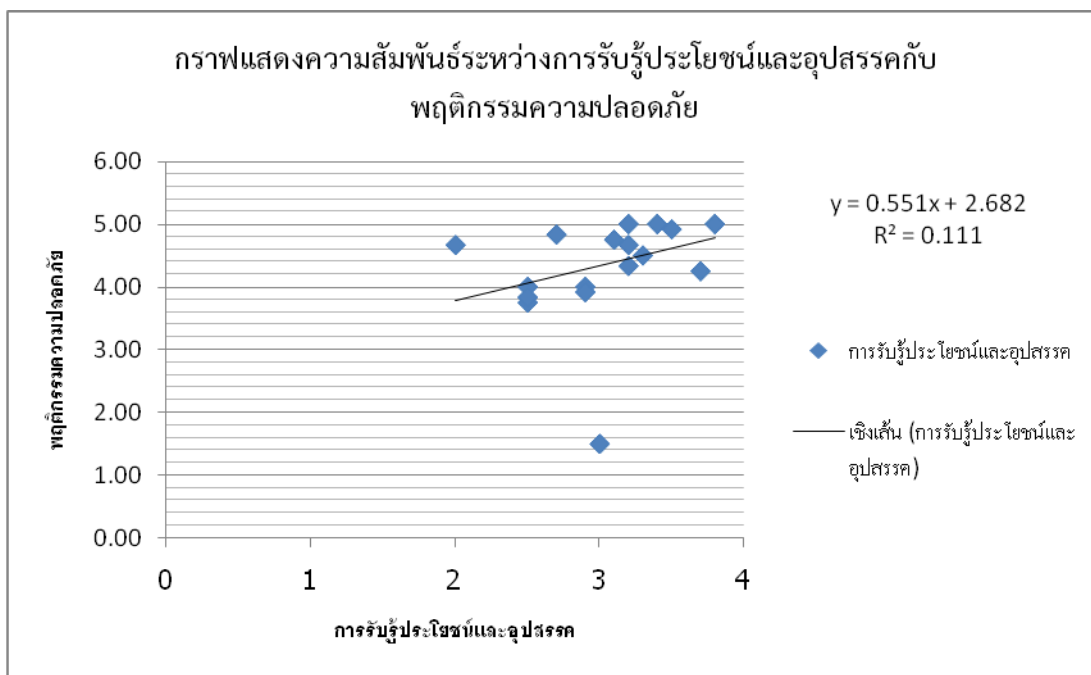
ปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ) ได้ค่าคงที่เท่ากับ 3.578 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .266 และผลของการวิเคราะห์ค่าสถิติ t พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติกล่าวคือ Sig. ถ้ามีค่าน้อย 0.05 ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% แสดงว่าการรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุมีผลต่อการเพิ่มค่าพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 4.17 ว่า ค่าสัมประสิทธิ์ต่าง ๆ สามารถเขียนรูปของสมการ ได้ดังนี้

$$Y (\text{พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน}) = 266 \times (\text{การรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิด อุบัติเหตุ}) + 3.578$$

จากสมการข้างต้นแสดงอธิบายได้ว่าหากการรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.266 หน่วย

สมมติฐานที่ 10 การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังแสดงในภาพที่ 4.6

ภาพที่ 4.6 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแผนผังการกระจาย (Scatter plot) แสดงให้เห็นว่าการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ มีความสัมพันธ์แบบสหสัมพันธ์ทางบวก (Positive Correlation) กล่าวคือการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานที่เพิ่มขึ้นจะทำให้พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานเพิ่มมากขึ้นตาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ระหว่างการรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ดังแสดงในตารางที่ 4.18 และ 4.19

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of determination: R²) ระหว่างตัวแปรอิสระ (การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน) และตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ)

R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics					Durbin - Watson
				R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change	
.390	.152	.131	.729	.152	7.261	2	81	.001*	1.872

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.18 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of determination: R²) และนัยสำคัญทางสถิติของค่า F สามารถตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระ (การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ) ได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งจากตารางที่ 4.18 ค่า R² สามารถอธิบาย การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ) ได้ร้อยละ 15.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. F change = 0.000, p < 0.05) ดังนั้นจึงสามารถพยากรณ์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพได้จากการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าสถิติวิเคราะห์ถดถอยระหว่างตัวแปรอิสระ (การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน) และตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ)

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	5.771	.737		7.833	.000
การรับรู้ประโยชน์	-.310	.311	-.113	-.996	.322
การรับรู้อุปสรรค	-.247	.086	-.327	-2.881	.005*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 แสดงค่าสถิติวิเคราะห์ถดถอยระหว่างตัวแปรอิสระ (การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน) และตัวแปรตาม (พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ) ได้แก่ ค่าคงที่เท่ากับ 5.771 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการรับรู้ประโยชน์เท่ากับ -0.310 และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการรับรู้อุปสรรคเท่ากับ -0.247 และผลการวิเคราะห์ ค่าสถิติ t พบว่าการรับรู้ประโยชน์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (sig มีค่า 0.322 ซึ่งมากกว่า 0.05) แต่การรับรู้อุปสรรคมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. ถ้ามีค่าน้อย 0.05 ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%) แสดงว่าการรับรู้อุปสรรคมีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่การรับรู้ประโยชน์ไม่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญ

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษาวิจัยและอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการศึกษาวิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์จำนวน 84 ชุด ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนจำนวน 84 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิจัยพบว่า

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงถึงร้อยละ 60 ซึ่งอาจเป็นผลมาจากโรงงานอุตสาหกรรมโดยส่วนใหญ่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องการผู้ชายในการควบคุมงาน ซึ่งต้องใช้ความอดทนต่อสภาพแวดล้อมในการทำงาน เช่น อุตสาหกรรมยางพารา, อุตสาหกรรมไม้ยางพารา, อุตสาหกรรมเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมก่อสร้าง เป็นต้น

2. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีในการศึกษานี้ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 34.5 ปีซึ่งเป็นช่วงวัยทำงาน

3. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพใน เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งจะสอดคล้องกับคุณสมบัติที่ใช้ในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ที่กำหนดให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถตั้งแต่เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในระดับวิชาชีพสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย หรือเทียบเท่า ซึ่งจำนวนของผู้ที่มีคุณสมบัติดังกล่าวในการศึกษานี้มีจำนวนมากกว่าผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ 180 ชั่วโมง จากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

4. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในการศึกษานี้ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสเป็นแต่งงานแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับผลการเก็บข้อมูลอายุของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในช่วง 30 - 40 ปี โดยคนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่อยู่ในวัยทำงานและมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ และสร้างฐานะให้กับครอบครัว

5. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพใน เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ใน การศึกษานี้มีอายุงานเฉลี่ยอยู่ที่ 8.4 ปี แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานและมีความชำนาญในตำแหน่งมากพอสมควร

6. โรงงานอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบกิจการขนาดกลาง มีจำนวนลูกจ้างอยู่ระหว่าง 100 - 499 คน

7. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ทั้งนี้ อาจเนื่องจากปัจจุบันกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมิได้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพตามหลักสูตร 180 ชั่วโมง อีกทั้งสถานศึกษาหลายแหล่งที่ผลิตบัณฑิตสาขาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

8. ผลการศึกษาวิจัยพบว่าเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีส่วนใหญ่ใช้แหล่งคำแนะนำเรื่องความปลอดภัยในการทำงานจากเจ้าหน้าที่ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยจำเป็นต้องประสานงานกับหน่วยงานของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน อีกทั้งยังเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการควบคุม ดูแล การปฏิบัติด้านความปลอดภัยให้ถูกต้องตามกฎหมาย ส่วนบุคคลในครอบครัวในการศึกษานี้พบว่าเป็นแหล่งที่ให้คำแนะนำด้านความปลอดภัยในการทำงานน้อยที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากบุคคลในครอบครัวอาจไม่มีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ด้านความปลอดภัยในการทำงาน และจากข้อมูลการวิจัยพบว่าสื่อที่แหล่งข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าถึงมากที่สุดอยู่ในรูปของเอกสาร เช่น หนังสือ บทความ คู่มือทางด้านวิชาการ ซึ่งบางส่วนได้รับจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จึงเป็นเหตุผลที่ว่าแหล่งคำแนะนำด้านความปลอดภัยส่วนใหญ่ได้จากเจ้าหน้าที่ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมากที่สุด

5.1.2 การรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ

การศึกษานี้ได้แบ่งกลุ่มการรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ การรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน และการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ ซึ่งผลการศึกษาวิจัยที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า

1. การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ น่าจะมาจากหลักสูตรและระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ซึ่งมีฐานความรู้ด้านความปลอดภัยค่อนข้างสูง อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างส่วนมีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อน

2. การรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพมีการรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุมากจึงมีการหาวิธีการประเมินความเสี่ยง และสร้างมาตรการในการป้องกัน เพื่อโอกาสการเกิดและความรุนแรงของอุบัติเหตุให้น้อยลง ซึ่งอาจเป็นผลให้ระดับการรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุลดลง

3. การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุโดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพทราบถึงประโยชน์จากการป้องกันอุบัติเหตุ เช่น ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง กำไรมากขึ้น และในทางกลับกันหากมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นในโรงงานแล้ว นอกจะทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น กำไรลดน้อยลง ยังทำให้ภาพลักษณ์ขององค์กรเสียหายอีกด้วย

ส่วนการรับรู้อุปสรรคของกลุ่มตัวอย่างในการป้องกันอุบัติเหตุอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสาเหตุหลักจากการศึกษานี้คือ การที่ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญด้านความปลอดภัย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญหรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำงานอย่างปลอดภัย

5.1.3 ในด้านพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในการศึกษานี้พบว่าค่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) และหากพิจารณาพฤติกรรมความปลอดภัยในแต่ละข้อก็ให้ผลเช่นเดียวกับ พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานในหัวข้อการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานอื่นตามที่นายจ้างมอบหมายอยู่ในระดับที่มากที่สุด แสดงให้เห็นว่าการดำเนินการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นงานโครงการหรือแผนงานด้านความปลอดภัยที่นอกเหนือจากแผนการดำเนินงานที่กฎหมาย เช่น โครงการด้านความปลอดภัยเฉพาะกลุ่มธุรกิจ หรืองานด้านความปลอดภัยที่แต่ละโรงงานอุตสาหกรรมกำหนดขึ้นมาเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติ นายจ้างจะค่อนข้างมีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

5.1.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ผลดังนี้

1. ปัจจัยทางเพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และคุณสมบัติที่ใช้แต่งตั้ง ไม่มีผลต่อพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยวัฒน์ ทิพย์ลัมย์ (2543) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ในการทำงานระดับวิชาชีพ ซึ่งมีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา आयงานและคุณสมบัติที่ใช้ประกาศแต่งตั้งต่างกัน มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ แก้วฤทัย แก้วชัยเทียม (2548) ศึกษาการรับรู้การจัดการความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ ผลวิจัยพบว่า พนักงานที่มีอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประสบการณ์การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยและประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุในการทำงานแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภวัฒน์ เตชะพิทักษ์ (2548) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โคราช เดนกิ จำกัด ผลวิจัยพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

2. ปัจจัยของอายุพบว่าอายุที่เพิ่มขึ้นมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน แม้ว่าจะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแต่มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงตา เทียนกล้า (2550) ศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมป้องกันตนเองจากสารเคมีอันตรายของพนักงาน

โรงงานผลิตมอเตอร์คอมเพรสเซอร์แห่งหนึ่งในประเทศไทยที่ผลวิจัยพบว่าอายุและความรู้เกี่ยวกับสารเคมีอันตรายมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากสารเคมีอันตราย

แต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยในครั้งนี้อาจคล่องกับงานวิจัยของนินนาท อ่อนหวาน (2548) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุในการทำงานของผู้ใช้แรงงานก่อสร้างในบริษัทรับเหมาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยนำที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา หน้าที่งานในงานก่อสร้าง ประสบการณ์ที่เคยได้รับอุบัติเหตุในงานก่อสร้าง และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกื้อกุล แป้นสุวรรณ (2548) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานการบินไทย ผลวิจัยพบว่า พนักงานฝ่ายบริการลานจอดอากาศยาน ที่มีอายุ ระดับการศึกษาและอายุงานแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน

3. ปัจจัยทางด้านอายุงานจากการศึกษานี้พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ ชัยวัฒน์ ทิพย์ลัมย์ (2543) มีศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดฉะเชิงเทราพบว่าอายุงานผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

4 ปัจจัยทางด้านแหล่งที่มาของคำแนะนำด้านความปลอดภัยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยวัฒน์ ทิพย์ลัมย์ (2543) ที่พบว่าแหล่งที่มาที่ได้รับคำแนะนำด้านความปลอดภัยมีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ผลการวิเคราะห์การรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ การรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ และการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ที่ระดับความสัมพันธ์ 0.203, 0.205 และ 0.152 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ดังต่อไปนี้

กฤตธีรา เครื่องนันทา (2548) ศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้าของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้า ผลจากการวิจัยพบว่า ความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับการรับรู้ประโยชน์จากการป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม ($r_s = .164, p < .05$)

ชัยวัฒน์ ทิพย์ลัมย์ (2543) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดฉะเชิงเทรา

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุมีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 0.05

บัณฑิต จารุเนตร (2546) ศึกษาทัศนคติต่อการบริหารความปลอดภัย การรับรู้ประโยชน์การบริหารความปลอดภัย และประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุของพนักงานโรงไฟฟ้าแม่เมาะ ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติต่อการบริหารความปลอดภัยของพนักงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ประโยชน์การบริหารความปลอดภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.605$)

สุวดี พรหมรัตน์ (2547) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพและปัจจัยทางชีวสังคมกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ ของพนักงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมเครือซีเมนต์ไทย หนองแค จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า พนักงานผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ มีการรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ การรับรู้ความรุนแรงในการเกิดอุบัติเหตุ และการรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันอุบัติเหตุอยู่ในระดับมาก ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ดวงตา เทียนกล้า (2550) ศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากสารเคมีอันตรายของพนักงานโรงงานผลิตมอเตอร์คอมเพรสเซอร์แห่งหนึ่งในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความรุนแรงต่อการเกิดอันตรายจากสารเคมีอันตราย การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากสารเคมีอันตรายและการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากสารเคมีอันตรายอยู่ในระดับสูงทุกด้าน

นราพรพรณ บุญเปล่ง (2552) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมในการป้องกันโรคซิฟิลิโคสิสของคณานโรงโม่หิน อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า พนักงานโรงโม่หินส่วนใหญ่มีการรับรู้ตามความเชื่อด้านสุขภาพ ทั้ง 3 ด้านคือ รับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค การรับรู้ถึงประโยชน์และอุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรค และการรับรู้ความรุนแรงของโรค อยู่ในระดับปานกลาง และมีพฤติกรรมสุขภาพในการการป้องกันโรคซิฟิลิโคสิสอยู่ในระดับปานกลาง

งานวิจัยในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยวัฒน์ ทิพย์ลัมย์ (2543) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดฉะเชิงเทราผลวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน คือ การรับรู้โอกาสเสี่ยงและการรับรู้ความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ

5.2 ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

1. หน่วยงานภาครัฐควรกำหนดแผนการให้ความช่วยเหลือ เพื่อช่วยเหลือการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ที่ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามจุดมุ่งหมายในวิชาชีพ เนื่องจากจะมาจากบางสถานประกอบการมีขนาดเล็ก การลงทุนในด้านความปลอดภัย จึงเป็นสิ่งที่สิ้นเปลือง

2. หน่วยงานภาครัฐควรกำหนดแผนการฝึกอบรมให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ติดตามผลการดำเนินงาน และให้คำแนะนำ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมด้านความปลอดภัยที่สูงขึ้น

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับสถานประกอบการ

1. สถานประกอบการควรมีการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด และควรให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ มีเอกภาพในการทำงาน และควรมีการสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยให้กับพนักงานทุกคน

2. สถานประกอบการควรมีการตั้งงบประมาณด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมที่เพียงพอและเหมาะสม เพื่อให้ระบบบริหารการจัดการด้านความปลอดภัยฯ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. ผู้บริหารหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายของงานด้านความปลอดภัยให้ชัดเจน

5.2.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มขอบข่ายการศึกษางานวิจัยให้ครอบคลุมประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างในทุกระดับของสถานประกอบการทั้งผู้บริหาร หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย และผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับเพื่อให้ได้ซึ่งข้อมูลในภาพกว้างเนื่องจากเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานเป็นเพียงบุคลากรที่มีความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานอยู่แล้ว หากบุคลากรในระดับอื่นๆ หรือผู้ปฏิบัติงานไม่ได้ความร่วมมือและไม่ได้ถูกวิเคราะห์พฤติกรรมด้านความปลอดภัย อาจส่งผลให้การดำเนินการด้านความปลอดภัยในสถานประกอบการเป็นไปได้ยาก

2. อาจขยายการศึกษาไปในอุตสาหกรรมประเภทอื่นๆ เนื่องจากลักษณะอื่นๆ การรับรู้ความเสี่ยงของสถานประกอบการแต่ละประเภทอื่นมีความแตกต่างกัน

3. ควรมีวิเคราะห์ปัจจัยที่ใช้ในการพยากรณ์พฤติกรรมด้านความปลอดภัย เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับพฤติกรรมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

4. การออกแบบสอบถามควรมีตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานถึงการได้มาซึ่งข้อมูลที่ใช้เป็นเครื่องมือวิเคราะห์ เนื่องจากหากข้อมูลที่ใช้เป็นในการวิเคราะห์ไม่ตอบสนองต่องานวิจัยจะไม่สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ในการดำเนินการหรือการวางแผนได้

5. การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปอาจใช้เครื่องมือการศึกษาประเภทอื่นร่วมด้วย เช่น การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ซึ่งจะส่งผลให้การศึกษาวิจัยเกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

5.3 ข้อจำกัดในการศึกษาวิจัย

1. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลในด้านสถานภาพสมรส ยังขาดซึ่งข้อมูลที่ยังไม่ได้คำนึงถึง เช่น ปัจจัยของสถานภาพสมรสที่ไม่ครอบคลุมถึงเรื่องของการมีบุตรและไม่มีบุตร ซึ่งปัจจัยดังกล่าวอาจส่งผลต่อมูลพฤติกรรมด้านความปลอดภัยที่ไม่เท่ากัน อาจส่งผลให้ขาดซึ่งละเอียดในบางประเด็น

2. การวิเคราะห์แหล่งที่มาของคำแนะนำด้านความปลอดภัยนี้ ยังไม่ได้ร่วมถึงการช่องทางสื่อสารในปัจจุบัน เช่น ทาง Internet หรือรวมถึงกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพเดียวกับ เช่น เพื่อนที่เป็น

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ชมรมความปลอดภัยในการทำงาน สมาคมความปลอดภัยในการทำงาน และหน่วยงานที่ใช้ในการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย

3. การวิเคราะห์การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ ยังไม่ได้แบ่งกลุ่มอุตสาหกรรม ออกเป็นแต่ละประเภท เช่น อุตสาหกรรมแช่เยือกแข็ง อุตสาหกรรมเหมืองแร่ อุตสาหกรรมยางพารา อุตสาหกรรมไม้ยางพารา อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม เป็นต้น ทำให้ข้อมูลที่จำกัดและการนำไปใช้ประโยชน์ได้เฉพาะกลุ่มเท่านั้น เนื่องจากประเภทอุตสาหกรรมแต่ละประเภทจะมีรายละเอียดหรือลักษณะการดำเนินการที่แตกต่างกัน

4. การวิเคราะห์การรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ ลักษณะคำถามที่ตั้งขึ้น อาจยังไม่ครอบคลุมในทุกๆ กลุ่มธุรกิจ

5. การวิเคราะห์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน เป็นการวิเคราะห์โดยการอ้างอิงหน้าที่ตามกฎหมายที่ทางเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ที่ต้องพึงต้องปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้น

บรรณานุกรม

- กิตติพัฒน์ กาญจนสินีทิธ. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างความปลอดภัยและอาชีวอนามัยพฤติกรรม ความปลอดภัยกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน บริษัท วีเซิร์ฟ โลจิสติกส์ จำกัด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (เทคโนโลยีอุตสาหกรรม) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- กฤตธีรา เครื่องนันทา. (2548). ความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้า ของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้า. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอาชีวอนามัย, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- แก้วฤทัย แก้วชัยเทียม. (2548). การรับรู้การจัดการความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ของพนักงานระดับปฏิบัติการ. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เกื้อกุล แป้นสุวรรณ. (2548). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานการบินไทย. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัยวัฒน์ ทิพย์ลัมย์. (2543). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณรัฐ วัฒนพานิช. (2548). การปรับพฤติกรรมมนุษย์ตามหลักสี่ปรัศธรรม 7. วารสาร-การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, 1(1), 251-231.
- ดวงตา เทียนกล้า. (2550). ความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมการป้องกันตนเอง จากสารเคมีอันตราย ของพนักงานโรงงานผลิตมอเตอร์คอมเพรสเซอร์แห่งหนึ่งในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไทรภาพ อินทุใส, นฤมล เทียงวิริยะ และวรวรรณ ถวิลกิจ. (2547). อาชีวอนามัยและความปลอดภัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จิตรวัดณ์.
- ทวีวัตร บุญชริกพรพันธุ์. (2547). ทศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานแผนกทอผ้า : กรณีศึกษาบริษัทแห่งหนึ่งในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นราพรรณ บุญเปล่ง. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมในการป้องกันโรคซิฟิลิโคสิสของคณงานโรงโม่หิน อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- นภาพร วงศ์วิวัฒนนุกิจ. (2553). การบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคณงานก่อสร้าง. วิทยานิพนธ์ (พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการพยาบาลอาชีวอนามัย)) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- นินนาท อ่อนหวาน. (2548). ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุ ในการทำงานของผู้ใช้แรงงานก่อสร้าง ในบริษัทรับเหมาในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- มัลลิกา รัตนสุนทร. (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ในการทำงาน ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บัณฑิต จารุเนตร. (2546). ทักษะคิดต่อการบริหารความปลอดภัย การรับรู้ประโยชน์ การบริหารความปลอดภัย และประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุของพนักงานโรงไฟฟ้าแม่เมาะ. การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพโรจน์ ลดาวิจิตรกุล. (2551). อุบัติเหตุ (Accident) กับการสูญเสีย (ออนไลน์). (อ้างเมื่อ 15 ธันวาคม 2557). จาก <http://www.ismed.or.th>
- ภูติท เตชาติวัฒน์. (2555). เฮลท์ วาไรตี้ สี่แคว หนังสือพิมพ์สี่แคว .คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภาณุวัฒน์ ศิวะสกุลราช. (2545). แนวคิดพื้นฐานพฤติกรรมมนุษย์. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ. สวนสุนันทา
- มงคล อย่างรัตน์โชติ. (2550). ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุและแนวทางการลดอุบัติเหตุของการขนส่ง ด้วยรถโดยสารประจำทางระหว่างจังหวัดสุโขทัยกับจังหวัดอื่น ๆ. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- เมธัส ไชยศิลป์. (2553). การศึกษาทัศนคติต่อกิจกรรมสร้างพฤติกรรมความปลอดภัย (Behavior Based Safety) ที่มีผลต่อระดับพฤติกรรมความปลอดภัยที่คาดหวัง กรณีศึกษา กลุ่มบริษัท ปตท. เคมิคอล จำกัด (มหาชน). สารนิพนธ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- มธุริน เกียรติประภากุล. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานหน่วยงานผลิต โอเลฟินส์ 1 บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) สาขาที่ 2 โรงโอเลฟินส์ ไอ – หนึ่งในวิชาการค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษิตตามหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วันเฉลิม พลอินทร์. (2549). การสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยในการทำงานขององค์การ พฤติกรรมความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัทปูนซิเมนต์ไทย หุ่นสูง จำกัด. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ภาควิชามนุษยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วัชระ ปานชื่น. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพ กับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ จากการปฏิบัติงานของอาสาสมัครมูลนิธิร่วมกตัญญูในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- วิวรรธน์กร สวัสดิ์. (2547). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดอุบัติเหตุของพนักงานปฏิบัติการ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ปิโตรเคมี จำกัด. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วิฑูรย์ สิมะโชคดี, วีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. (2547). *วิศวกรรมและการบริหารความปลอดภัยในโรงงาน. พิมพ์ครั้งที่ 18.* กรุงเทพฯ :สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี(ไทย-ญี่ปุ่น).
- วิทยา อยู่สุข. (2549). *อาชีวอนามัยและความปลอดภัย.* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล, คณะสาธารณสุขศาสตร์.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545). *จิตวิทยาสังคม: ทฤษฎีและปฏิบัติการ.* กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- สุดี พรหมรัตน์. (2547). *ความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพและปัจจัยทางชีวสังคมกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ จากการขับขี่รถจักรยานยนต์ของพนักงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมเครือซีเมนต์ไทย หนองแค จังหวัดสระบุรี.* วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวณีย์ กุนอก. (2548). *ความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการจราจรของคนวัยทำงานที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ในจังหวัดนครราชสีมา.* การศึกษาค้นคว้าอิสระ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน. (2555). *สถานการณ์สถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย เนื่องจากการทำงาน ปี 2550 -2554.* (ออนไลน์). สืบค้นจาก:<http://www.sso.go.th/wpr/uploads/uploadImages/file/accidentanalyze54.pdf>(2กรกฎาคม 2557)
- สำนักงานประกันสังคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2557). *รายงานจำนวนการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2556.* งานสถิติประโยชน์.
- สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เล่มที่ 8. (2552). *อุบัติเหตุ.* (ออนไลน์) ม.ป.ป. (อ้างเมื่อ 13 ธันวาคม 2557). จาก <http://gur.sanook.com/encyclopedia>
- สมยศ นาวิการ. (2545). *พฤติกรรมองค์กร.* กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ 1991.
- ศุภวัฒน์ เตชะพิทักษ์. (2548). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โคราซ เดนกิ จำกัด.* วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- เอมอัชฌา (รัตน์ริมจง) วัฒนบูรานนท์. (2548). *ความปลอดภัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- Anderson, P. (1989). *Safety Management for Mechanical Plant Construction.* London : Kluwer Publishing.
- Allen, L. & Santrock, J.W. (1993). *Psychology: The contents of behavior.* Madison, WI: Brown & Benchmark.
- Bird, F. E. and Germain, G. L. (1985). "The Causes and Effects of Loss." In *Practical Loss Control Leadership,* Georgia : Loss Control Institute.

- Becker, M.H. (1974). *The health belief model and personal health behavior*. New Jersey : Charles Slack.
- Chapman, D., and N. Chapman. (1975). *Fallow deer: Their history, distribution and biology*. Terence Dalton Ltd., Lavenham, Suffolk, U.K.
- Heinrich, H.W. (1959). *Industrial Accident Prevention*. 4th ed. New York: McGraw-Hill BookCompany.
- Hochbaum, G. M. (1958). *Public participation in medical screening programs: A socio-psychological study*. Public Health Service publication. Washigton, D.C.
- Gochman, D.S. (1988). *Health Behavior: Emerging Research Perspective*. New York: Plenum Press.
- Garrison, K.C. and R.Magoon. (1972). *Educational Psychology*. Columbus, Ohio: Chares E. Merrill Publishing Co.
- Joel L. Weissfeld, John P.Kirscht and Bruce M.Brock. (1990). *Health beliefs in a population: The Michigan blood pressure survery*. Health Education Quarterly, 17(2), 141-155
- Kennedy, C.J., C.K. Probart and S.T. Dorman. (1991). *“The Relationship between Randon Knowkledge, Concern and Behavior and Health Value, Health Locus of control and Preventive Health Behavior”*. Health Education Quarterly. 18 (March 1991) : 319 – 329
- Nemeck, M.A. (1990). *“Health beliefs and preventive behavior : A review of research Literature”* AAOHN Journal. 38 (March) : 127-136
- Rosenstock, I.M. (1974). *“ Historical Origins of the Health Belief Model ”*. Health Education Monographs. 2(Winter 1974): 328-335
- Rundall,T.G.,and J.R.C.Wheeler. (1979). *Factors associated with utilization of the swin fluvaccination program among senior citizens in Tompkins County*. Med.Care 17 (2): 191-200.
- Weinberger v. (1981).*Catholic Action of Hawaii/Peace Education Project No.81-1377*
- Weissfeld, J.L., Kirscht, J. P, & Brock, B. M. (1990). *Health beliefs in a population: The Michigan blood pressure survey*. Health Education Quarterly, 17(2), 141-155.

แบบสอบถาม

การศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ
ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

The study of safety behavior of safety officers in Surat Thani industries

วัตถุประสงค์

การทำแบบสอบถามนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับศึกษาของนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานและเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี และเพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปบริหารจัดการและประยุกต์ใช้ในด้านความปลอดภัยให้ดีขึ้น และแบบสอบถามจะนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น

- คำชี้แจง 1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ส่วน
2. ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ

ผู้ทำการวิจัย

นายณัฐพงศ์ ปานศิริ รหัสนักศึกษา 5645521008

แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงไปในช่วงว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บ ()

หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง
2. อายุปัจจุบัน.....ปี
3. ระดับการศึกษา
 - () มัธยมตอนปลาย (ม. 6) - ปวช., ปวท.
 - () ปวส. - อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
 - () ปริญญาตรี
 - () ปริญญาโทหรือสูงกว่า
4. สถานภาพการสมรส
 - () โสด
 - () แต่งงานแล้ว
 - () หม้าย
 - () หย่าหรือแยกกัน
5. อายุงาน : ท่านทำงานด้านความปลอดภัยมาแล้วเป็นระยะเวลา.....ปี.....เดือน
6. ขนาดสถานประกอบการของท่าน (ตามจำนวนคน)
 - () 50 - 99 (ขนาดเล็ก)
 - () 100 - 499 (ขนาดกลาง)
 - () 500 ขึ้นไป (ขนาดใหญ่)
7. คุณสมบัติที่ท่านได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับวิชาชีพ
 - () สำเร็จการศึกษามาโดยตรง (ปริญญาตรีด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย)
 - () จบการอบรมตามหลักสูตร 180 ชั่วโมง จากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
 - () อื่นๆ โปรดระบุ.....

8. คำชี้แจงตั้งแต่ข้อ 1-6 โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

แหล่งที่มาของคำแนะนำ	ระดับการได้รับคำแนะนำ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ท่านได้รับคำแนะนำเรื่องความปลอดภัยในการทำงานจากแหล่งใดต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
1. เจ้าหน้าที่แรงงานของหน่วยงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน					
2. ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชา					
3. เพื่อนร่วมงาน					
4. บุคคลในครอบครัว					
5. สื่อต่างๆ					
5.1 เอกสาร					
5.2 สิ่งตีพิมพ์					
5.3 ป้ายต่างๆ					
5.4 โทรทัศน์					
5.5 วิทยุ					
6. มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย					

ตอนที่ 2 แบบวัดการรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ

คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความด้านล่างนี้ แล้วทำเครื่องหมาย \surd ในช่องที่ตรงกับความรู้สึกความคิดเห็นหรือความเชื่อของท่านโดยพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ ซึ่งแต่ละข้อจะมีคำตอบเดียวและกรุณาตอบทุกข้อ

1. การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ

การปฏิบัติ	โอกาสเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การวางสิ่งของเกะกะบนพื้นอาคาร					
2. การสวมรองเท้าแตะขณะปฏิบัติงาน					
3. ทำงานอยู่ใกล้แหล่งสะสมของเชื้อโรค					
4. การแบกหรือยกของที่มีน้ำหนักมากโดยลำพังคนเดียว					
5. การใช้ท่าทางในการทำงานที่ไม่ถูกต้องเป็นเวลานานๆ					
6. สารเคมีหกรั่วไหลขณะปฏิบัติงาน					
7. ไม่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันขณะปฏิบัติงาน					
8. แสงสว่างจ้าเกินไปขณะปฏิบัติงาน					
9. ความร้อนสูงเกินไปบริเวณที่ทำงาน					
10. เสียงดังมากๆ ขณะปฏิบัติงาน					

2. การรับรู้ความรุนแรงหลังการเกิดอุบัติเหตุ

ผลกระทบหลังจากเกิดอุบัติเหตุ	ระดับความรุนแรงของอันตราย				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ตาย					
2. สูญเสียอวัยวะ					
3. พิการทุพพลภาพ					
4. เป็นโรคจากการทำงาน					
5. เสียเวลา					
6. รู้สึกกลัวที่จะทำงานนั้นอีก					
7. สูญเสียความเชื่อมั่นในตนเอง					
8. ความสามารถทางร่างกายลดลง					
9. มีความวิตกกังวล					
10. เป็นภาระให้ผู้ดูแล					

3. การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
การรับรู้ประโยชน์					
1. การทำงานทุกครั้งจะต้องเสี่ยง จึงจะได้ผลผลิตสูง					
2. การทำงานที่ถูกวิธีและถูกขั้นตอน สามารถลดอุบัติเหตุได้					
3. การทำงานเสี่ยงไม่จำเป็นต้องสวม ใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล					
4. การไม่ต่อระบบสายกราวด์ หรือ สายดินไม่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ					
5. การใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ ที่ไม่เหมาะสมกับงานสามารถ ก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้					
การรับรู้อุปสรรค					
6. ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญด้านความ ปลอดภัย					
7. ไม่มีการตั้งเป้าหมายในการ ดำเนินงานด้านความปลอดภัย อย่างชัดเจน					
8. สถานประกอบการไม่มีนโยบายด้าน ความปลอดภัยที่สามารถป้องกัน อุบัติเหตุได้					
9. การประชุมคณะกรรมการความ ปลอดภัยทุกเดือนไม่มีผลต่อการลด อุบัติเหตุ					
10. การวางผังโรงงานไม่สามารถลดการ เกิดอุบัติเหตุได้					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

คำชี้แจง ขอให้พิจารณาข้อความด้านล่างนี้ว่าท่านได้ปฏิบัติตามข้อความเหล่านี้หรือไม่ และพิจารณาระดับความถี่ของการกระทำนั้นโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ในข้อความที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดและกรุณาตอบทุกข้อ

ทุกครั้ง	หมายถึง	ท่านปฏิบัติเช่นนั้นสม่ำเสมอ
บ่อยครั้ง	หมายถึง	ท่านปฏิบัติเช่นนั้นบ่อย
บางครั้ง	หมายถึง	ท่านปฏิบัติเช่นนั้นเป็นบางครั้งบางคราว
นานๆครั้ง	หมายถึง	ท่านปฏิบัติเช่นนั้นแต่ค่อนข้างน้อยครั้ง
ไม่เคยกระทำ	หมายถึง	ท่านไม่เคยปฏิบัติเช่นนั้นเลย

ข้อ ที่	ข้อความ	ความถี่ของการกระทำ				
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย กระทำ
1.	ท่านได้ตรวจสอบ และเสนอแนะให้นายจ้างปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน					
2.	ท่านได้วิเคราะห์งานเพื่อชี้บ่งอันตรายรวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันหรือกำหนดขั้นตอนการทำงานอย่างปลอดภัยเสนอต่อนายจ้าง					
3.	ท่านได้ประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการทำงาน					
4.	ท่านได้วิเคราะห์แผนงานโครงการ รวมทั้งข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่าง ๆ และเสนอแนะมาตรการความปลอดภัยในการทำงานต่อนายจ้าง					

ข้อ ที่	ข้อความ	ความถี่ของการกระทำ				
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย กระทำ
5.	ท่านได้ตรวจประเมินการปฏิบัติงานของ สถานประกอบกิจการให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการหรือมาตรการความปลอดภัยในการ ทำงาน					
6.	ท่านได้แนะนำให้ลูกจ้างปฏิบัติตามข้อบังคับ และคู่มือความปลอดภัยในการทำงาน					
7.	ท่านได้แนะนำ ฝึกสอน อบรมลูกจ้างเพื่อให้ การปฏิบัติงานปลอดภัยจากเหตุอันจะทำให้เกิด ความไม่ปลอดภัยในการทำงาน					
8.	ท่านตรวจวัดและประเมินสภาพแวดล้อมใน การทำงาน หรือดำเนินการร่วมกับหน่วยงาน ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมสวัสดิการและคุ้มครอง แรงงาน					
9.	ท่านเสนอแนะต่อนายจ้างเพื่อให้มีการจัดการ ด้านความปลอดภัยในการทำงานที่เหมาะสม กับสถานประกอบกิจการ และพัฒนาให้มี ประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง					
10.	ท่านตรวจสอบหาสาเหตุ และวิเคราะห์การ ประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิด เหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องจากการ ทำงาน และรายงานผล รวมทั้งเสนอแนะต่อ นายจ้างเพื่อป้องกัน การเกิดเหตุโดยไม่ชักช้า					
11.	ท่านรวบรวมสถิติ วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำ รายงาน และขอเสนอแนะเกี่ยวกับการ ประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิด เหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องจากการทำงาน ของลูกจ้าง					
12.	ท่านปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการ ทำงานอื่นตามที่นายจ้างมอบหมาย					

ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถาม